ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΚΑΔΩΝ ΟΡΕΙΒΑΤΩΝ & ΟΙΚΟΛΟΓΩΝ

Μητροπολίτου Δανιήλ 2Γ
221 00 Τρίπολη
Τηλ.: 2710 234980
Fax: 2710 221799
Web. www.saoo.gr
Email. saoo@otenet.gr

Τεύχος 25ο - Α' εξάμηνο 2011
Τιμή τεύχους: 3 ευρώ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο
Δέδες Νίκος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Δέδες Νίκος, ***Πρόεδρος***
Χαρμπής Παναγιώτης, ***Αντιπρόεδρος***
Παπαδόπουλος Τάσος, ***Γραμματέας***
Μαρκαντές Χρήστος, ***Έφ. Ορειβασίας***
Βλαχόπουλος Παύλος, ***Ταμίας***
Αλειφερόπουλος Γιάννης, ***Μέλος***
Εμπορίδου Αλίκη, ***Μέλος***
Μπιρμπίλης Γιάννης, ***Μέλος***
Μπουζέτος Θάνος, ***Μέλος***

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν
Αλειφερόπουλος Γιάννης
Αναγνωστοπούλου Μαρία
Γκουβάς Μάρκος
Δέδες Νίκος
Εμπορίδου Αλίκη
Κανελλοπούλου Μαρία
Καραμάνης Τάκης
Καραμήτζος Δημήτρης
Κούκλη Άννα
Μαλής Χρήστος
Μαρκαντές Χρήστος
Μπασκουρέλος Μπάμπης
Μπίνου Μαρία
Μπίνος Νίκος
Μπουζέτος Θάνος
Παπαγεωργάκη Βούλα
Παπαδόπουλος Τάσος
Συλάιδος Σάκης
Τζάθα Βασιλική
Χωματάς Θανάσης

Εξώφυλλο
Όρος Κερκίνη *(Μπέλες)*

Επιμέλεια Έκδοσης
Matrix Design
Αγίου Δημητρίου 9
221 00 Τρίπολη
Τηλ. 2710 239787

25

Αγαπητοί φίλοι,
Προλαβαίνουμε δεν προλαβαίνουμε να απολαύσουμε και αυτό το εξάμηνο τα βουνά μας· η τρόϊκα και η Κυβέρνηση δεν έχουν βρει ακόμη τρόπο να τα «τιμολογήσουν». Η τελευταία κάνει προσπάθειες όμως να τα «αναπτύξει», να τα «αξιοποιήσει», να τα βάλει στη λογική της «πράσινης ανάπτυξης».
Σ' αυτήν την ισοπεδωτική λογική πρέπει να αντισταθούμε, να προστατεύσουμε το περιβάλλον, τη φύση, τα βουνά μας, την ίδια τη ζωή μας.
Μαζί με τους νέους αυτοδιοικητικούς παράγοντες με τους οποίους συναντηθήκαμε προεκλογικά και οι οποίοι δεσμεύθηκαν να αναπτύξουμε δραστηριότητες ώστε να γίνουν πράξη:

- Το Οικολογικό Πάρκο Μαινάλου-Λίμνης Λάδωνα
- Η ενίσχυση του Φορέα διαχείρισης του Πάρνωνα-Μουστού
- Η απαλλαγή από τις χωματερές
- Η οικολογική διαχείριση των απορριμμάτων
- Η συνέχιση της σηματοδότησης των μονοπατιών του Μαινάλου.

Στο νέο ορειβατικό πρόγραμμά μας έγινε προσπάθεια να καλύψουμε όλα τα ενδιαφέροντα και να προσαρμοστούμε στη νέα οικονομική κατάσταση. Προγραμματίζουμε ακόμη αρκετές εκδηλώσεις-συζητήσεις για ορειβατικά, οικολογικά και πολιτιστικά θέματα στα εντευκτήριά μας, τα οποία αναμορφώνουμε για να γίνουν το καθημερινό μας «στέκι».
Θέλουμε τις προτάσεις σας, τις σκέψεις σας αλλά και τη συμμετοχή σας για να παραμείνουμε «ζωντανό κύτταρο» στην πόλη μας, που θα μας γεμίζει τη ζωή με εμπειρίες και απολαύσεις.
Σας χαιρετάμε και ευχόμαστε σ' όλους σας καλή χρονιά, υγεία και πάντα ψηλά.

Το Δ.Σ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ

9

Σεπτέμβριος

18-19.09.2010 | Ακρωτήριο Μαλέας, συμμετοχές: 17

Ξεκινάμε με προορισμό τα Βελανίδια Λακωνίας. Πρώτη στάση στη Νεάπολη, κατά τις 12:00 το μεσημέρι του Σαββάτου. Καφέ και ουζάκι στο λιμάνι...Έπειτα, επίσκεψη στο σπήλαιο της Καστανιάς, που μας εντυπωσιάζει! Το απόγευμα φθάνουμε στο χωριό. Ετοιμάζουμε τις σκηνές μας στην παραλία και κάνουμε το τελευταίο μπάνιο του καλοκαιριού. Η επόμενη μέρα έχει μάζεμα σκηνών, γρήγορο πρωινό και ξεκίνημα της πορείας μας για τον φάρο. Ο καιρός είναι ασυνήθιστα ζεστός. Το τοπίο γυμνό με συστάδες θάμνων και πολλές πέτρες. Σε κανά τρίωρο είμαστε όλοι στο φάρο. Φωτογραφιζόμαστε...ψάχνουμε για μια σκιά. Ο τόπος κυριολεκτικά βράζει. Σε λίγο αναχωρούμε, καταμεσήμερο. Όλοι μας συναντιόμαστε στο χωριό. Πρώτες βοήθειες για τους ηλιοκαμένους! Λίγη σκιά και ένα μπανάκι στη Νεάπολη, στον γυρισμό για Τρίπολη, είναι τα αντίδοτα...

10

Οκτώβριος

03.10.2010 | Δυτικό Μαίναλο, Κανελάκια -Βλάχικα -Πλειοβούνι, συμμετοχές: 29

Η πορεία είναι στα πλαίσια της σηματοδότησης των μονοπατιών του Μαινάλου. Νέος κόσμος συμμετέχει με όρεξη...Ξεκινάμε από τα Κανελάκια, εκεί που είχαμε μείνει και συνεχίζουμε. Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες, η μία με αρχηγό την Άννα ανεβαίνει προς την κορυφή Πλειοβούνι και η δεύτερη συνεχίζει τη σηματοδότηση. Με πριόνια, με γάντια, πρόκες και σήματα προχωράμε. Άλλος μαζεύει τα ξύλα, άλλος πριονίζει τα ξεραμένα κλαδιά, άλλος βάζει σημάδια και όλοι μαζί ανοίγουμε δρόμο.

10.10.2010 | Ανατολικό Μαίναλο, πορεία στους Ρούχους, συμμετοχές: 46

Βόλτα στο βουνό μαζί με τα παιδιά! Παιχνίδι, περπάτημα στο δάσος. Χούλα-χουπ, μπάλα, μήλα, επιστροφή στην παιδική ηλικία.

17.10.2010 | Βόρειος Ταΰγετος, Ξεροβούνα, συμμετοχές: 29

Ξεκινήσαμε από το Καστόρι Λακωνίας με τη βοήθεια του Κώστα Μαγγανά, μέλους του Συλλόγου Φίλων του Ταϋγέτου. Περάσαμε από τη Λουσίνα, ανεβήκαμε στην κορυφή Ξεροβούνα (1426μ.) και κατεβήκαμε στο Καστρί. Πήγαμε στο Καστόρι και επισκεφτήκαμε τα γραφεία του Συλλόγου Φίλων του Ταϋγέτου.

24.10.2010 | Σηματοδότηση μονοπατιού στη Ροσκίτσα, Δυτικό Μαίναλο, συμμετοχές: 13

Πρωινό μέσα στην ομίχλη. Φθάνουμε με τα αυτοκίνητα στο οροπέδιο Ροσκίτσας. Ξεκινάμε το περπάτημα. Για να ζεσταθούμε καθαρίζουμε και το μονοπάτι! Χωριζόμαστε σε ομάδες. Μπροστά ο Γιάννης με τον Ηλία, κάνουν τη σκληρή δουλειά για το καθάρισμα. Ο γιός του Ηλία, τους δείχνει την κατεύθυνση του αδιάνοικτου μονοπατιού. Ακολουθούν τα μικρά πριόνια, ο Σάκης, ο Νίκος, η Μαρία και ο Χρήστος, αυτοί κάνουν τις λεπτομέρειες. Μετά έρχονται οι καθαριστές, ο Δημήτρης, η Ρίτσα και η Ευανθία, κάνουν το μονοπάτι να λάμπει! Ο Θανάσης και ο Κώστας βάζουν, τέλος, τα σημάδια. Και ο φωτογράφος που τους απαθανατίζει, πηγαίνει μπρος-πίσω. Όλοι μαζί, κάποιες φορές αλλάζουμε ρόλους, διασκεδάζουμε, περπατάμε και απολαμβάνουμε τη φύση.

30-31.10.2010 | Πάρνηθα, συμμετοχές: 25

Μια άκρως ενδιαφέρουσα εκδρομή πραγματοποιήσαμε αυτή τη φορά στην Πάρνηθα. Ξεκινήσαμε το μεσημέρι του Σαββάτου από την Τρίπολη. Φθάσαμε στους Θρακομακεδόνες σε υψ. 556μ. απ' όπου περπατήσαμε δυόμισι ώρες έως το φαράγγι της Χούνης στα 1.150μ. και μετά στο καταφύγιο «Φλαμπούρι» (κατά τις πέντε το απόγευμα όπου και διανυκτερεύσαμε). Η θέα από το καταφύγιο ήταν καταπληκτική. Το Σούνιο προς το Νότο και η Αίγινα δυτικά. Την Κυριακή ξεκινήσαμε για μια κυκλική πορεία μέσα σε σηματοδοτημένο μονοπάτι, με μέγιστο ύψος διαδρομής τα 1.200μ. Συναντήσαμε πολλούς συλλέκτες μανιταριών, καθώς και ίχνη από αγριοκάτσικα και ελάφια. Εντυπωσιαστήκαμε από το πλήθος των πηγών που συναντήσαμε, όπως η Κυρά, η Κατάρα, η Κορομηλιά, η Μόλα, η Θέριζα και άλλες. Χωριστήκαμε προς το τέλος σε δύο ομάδες, η μία συνέχισε με τα πόδια προς τους Θρακομακεδόνες ενώ η άλλη με το λεωφορείο μας συνάντησε εκεί.

11

Νοέμβριος

21.11.2010 | Πάρνωνας, από τον Πραστό στον Άγιο Βασίλη Κυνουρίας, συμμετοχές: 66

Όμορφη μέρα για φθινόπωρο. Φύγαμε τρία λεωφορεία με φίλους από Σπάρτη, Άστρος και Αθήνα. Κατά τις εννέα ξεκινήσαμε έξω από τον Πραστό μέσα σε μονοπάτι γεμάτο με κουμαριές! Αγναντέψαμε τα παράλια της Τσακωνιάς, περπατήσαμε μέσα στην άγρια βλάστηση, από κέδρους και έλατα, του Πάρνωνα. Η πορεία, διάρκειας περίπου πέντε ωρών, κατέληξε στον Άγιο Βασίλειο (υψ.750μ. περίπου), όπου και τιμήσαμε τις σπεσιαλιτέ των χωρικών. Τρείς συνορειβάτες περπάτησαν μέχρι τη Μονή Ταξιαρχών.

28.11.2010 | Κεντρικό Μαίναλο, Άνω Δαβιές-Ρουπάκι-Πηγές Πιάνας, συμμετοχές: 39

Ξεκινήσαμε μια πορεία από τη θέση Πανόραμα των Άνω Δαβιών και αφού διασχίσαμε πυκνό πουρναρόδασος στη συνέχεια μπήκαμε σε μεικτό δάσος δρυός και ελάτης. Διασχίσαμε το υπέροχο δάσος του Ρουπακίου μέχρι που φτάσαμε στις όχθες του Ελισσώνα. Έπειτα συνεχίσαμε για τις πηγές της Πιάνας, ένα μοναδικό τοπίο! Τέλος μια ομάδα ανέβηκε στην Πιάνα ενώ μια δεύτερη επισκέφτηκε το σπήλαιο του Πανός και απόλαυσε τη φοβερή θέα.

12

Δεκέμβριος

1.12.2010 | Εκδήλωση - συζήτηση: Αρκαδία και κρασί

Μια εκδήλωση για το κρασί με ομιλητές τους Σπυρόπουλο Αποστόλη - γεωπόνο και Σάκη Συλάιδο - οινολόγο. Ακολούθησε παρουσίαση ντόπιων ποικιλιών κρασιού και δοκιμή τους. Μετά ευθυμία, ελαφριά ζαλάδα, τραγούδια, χορός...

05.12.2010 | Άθλος Μαινάλου, συμμετοχές: 380

Αναλυτική παρουσίαση εντός του περιοδικού.

11.12.2010
Εκδήλωση για τα μανιτάρια.

Οι ομιλητές μας ξενάγησαν στον κόσμο των μανιταριών. Ακολούθησε ελαφρύ γεύμα με συνταγές από μανιτάρια.

12.12.2010 | Κεντρικό Μαίναλο, Ροεινό-Ελισσώνας-Ρουπάκι, συμμετοχές: 17

Ξανά σηματοδότηση στο Μαίναλο.

19.12.2010 | Χελμός, συμμετοχές: 24

Ξεκίνημα της πορείας από το σαλέ του χιονοδρομικού. Ανάβαση στο φρέσκο χιόνι με ομίχλη και πολύ κρύο. Φθάνουμε στην Νεραϊδόρραχη. Ο αέρας και το κρύο μας διώχνουν. Η πρώτη ομάδα κατεβαίνει ξανά προς τα πίσω. Οι υπόλοιποι συνεχίζουν προς την κορυφή Αυγό. Αρχίζει να εμφανίζεται ο ήλιος. Κατεβαίνουμε προς τους Λουσούς μέσα σε παχύ χιόνι αυτή τη φορά. Συναντιόμαστε όλοι στο χωριό για ένα καλό γεύμα!

22.12.2010 | Χριστουγεννιάτικη Γιορτή

Με πολύ χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα, με τους καλικάντζαρους να μας ενοχλούν αλλά και να μας διασκεδάζουν, έγινε φέτος η γιορτή μας. Ακούσαμε τα κάλαντα και ανταλλάξαμε ευχές για καλές γιορτές. Φάγαμε τα σπιτικά γλυκά από τις χρυσοχέρες συνορειβάτισσες και χορέψαμε μέχρι πρωίας.

Κείμενο: *Άννα Κούκλη*

ΟΡΟΣ ΜΠΕΛΕΣ ΛΙΜΝΗ ΚΕΡΚΙΝΗ

7-10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011

Φέτος, το ενδιαφέρον για συμμετοχή στην καθιερωμένη μας εξόρμηση των Φώτων ξεπέρασε κάθε προηγούμενο. 100 άτομα δήλωσαν συμμετοχή, μόνο 70 όμως μπορούσαμε να πάρουμε μαζί μας. Ξεκινήσαμε μέσα σε κλίμα ενθουσιασμού, με φιλιά και εναγκαλισμούς, κυρίως με τους ΣΑΟΟίτες που είχαμε να δούμε πολύ καιρό.

Φτάσαμε στο Ακριτοχώρι Σερρών όταν είχε πια νυχτώσει. Τακτοποιηθήκαμε στα δωμάτια μας και οι πιο αποφασισμένοι (οι συνήθεις ύποπτοι) επιδόθηκαν στην αναζήτηση ταβέρνας για την απαραίτητη βραδινή κρασοκατάνυξη. Στις 05:30 το πρωί της Παρασκευής, τα ξυπνητήρια αρχίζουν να αντηχούν μέσα στο ξενοδοχείο. Ετοιμοπόλεμοι, στις 07:30 ήμασταν ήδη στο χωριό Άνω Πορόια απ' όπου ξεκινάει το μονοπάτι που θα μας οδηγούσε στην κορυφή του όρους Μπέλες με υψόμετρο 2.031μ. Στην ανάβασή μας αυτή, θα είχαμε συνοδοιπόρους κάποια μέλη του ΕΟΣ Σερρών. Όμως, μια κακή συνεννόηση μας ανάγκασε να περπατήσουμε για 3 τουλάχιστον ώρες σε ένα δασικό δρόμο χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον αλλά το κυριότερο χωρίς να κερδίζουμε καθόλου ύψος. Αποφασισμένοι όμως καθώς ήμασταν, κάναμε το αναμενόμενο. Βρήκαμε ένα κατάλληλο σημείο και ξεκινήσαμε κόντρα ανάβαση με πρώτο στόχο ένα διάσελο. Παρόλο που ξέραμε ότι η πορεία προβλεπόταν πολύωρη και ότι δεν προβλεπόταν επιστροφή στο χωριό πριν το βράδυ, ξεκινήσαμε 30 άτομα για την κορυφή. Χαμηλά, το βουνό είναι δασωμένο, το έδαφος μαλακό και δεν είχαμε κάποια ιδιαίτερη δυσκολία. Συχνά συναντούσαμε και συρματοπλέγματα, απομεινάρια του πολέμου. Όταν πια τελείωσε το δάσος και φτάσαμε στο γυμνό κομμάτι του βουνού, αγναντέψαμε από κάτω τις κορυφές και πήραμε κουράγιο. «Άντε βρε παιδιά, δεν κάναμε ταξίδι μιας μέρας για να μείνουμε στο χωματόδρομο»! Μπήκαμε μέσα σε μια ρεματιά πλατσουρίζοντας κάθε τόσο στα νερά και προσπαθώντας να ξεμπλεχτούμε από τα αγκάθια των αγριοτριανταφυλλιών που εμπόδιζαν το πέρασμα μας. Ουφ! Κουραστική η κόντρα ανάβαση. Όταν φτάσαμε εμείς οι τελευταίοι στη μέση της ρεματιάς, οι πρώτοι ήδη πατούσαν μια κορυφή σε υψόμετρο περίπου 1800μ όπου υπήρχε και ένα στρατιωτικό παρατηρητήριο. Φτάνοντας κι εμείς επάνω, πληροφορηθήκαμε ότι οι αρχηγοί της ορειβατικής ομάδας είχαν αποφασίσει να μη συνεχίσουμε μέχρι τα 2031μ καθώς ήταν ήδη προχωρημένη η ώρα (είχε φτάσει πια 14:30) και στην επιστροφή πιθανόν να υπήρχε κίνδυνος για την ομάδα καθώς θα είχε πια νυχτώσει για τα καλά. Αφού βγάλαμε την απαραίτητη φωτογραφία της κορυφής (έστω και χαμηλότερης από την προγραμματισμένη) ξεκινήσαμε το δρόμο της επιστροφής. Δεν ακολουθήσαμε την ίδια διαδρομή για την επιστροφή μας. Περάσαμε στη βόρεια πλευρά του βουνού, σε βουλγαρικό έδαφος όπου υπήρχε άφθονο χιόνι και το τοπίο ήταν

μαγευτικό και κινηθήκαμε προς τα δυτικά πάνω στην κορυφογραμμή. Εκεί πάνω ο αέρας ήταν παγωμένος και αν σταματούσε κανείς έστω και για λίγο ή αν δεν είχε καλό χειμερινό εξοπλισμό πάγωνε αμέσως. Εκεί άρχισαν να διαφαίνονται και τα πρώτα σημάδια κόπωσης στην ομάδα. Η ξεκούραση όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν πολυτέλεια, οπότε αρκεστήκαμε σε ένα μικρό κομματάκι σοκολάτας στα όρθια και επιταχύναμε το βήμα μας για να φτάσουμε σε ασφαλές μονοπάτι πριν να πέσει το σκοτάδι. Η ώρα ήταν ήδη 16:30 και είχαμε ακόμα μπροστά μας σχεδόν 1500μ υψομετρικής κατάβασης. Ευτυχώς το μονοπάτι άρχιζε να κατηφορίζει αρκετά γρήγορα και περνώντας από πέτρες, χιόνι, φτέρες, θάμνους, φτάσαμε σε ένα πλάτωμα από όπου θαυμάσαμε τη θέα. Ο ουρανός είχε ήδη

Η πρώτη μου πολύωρη ορειβατική εξόρμηση

Η πορεία ήταν χαλαρή, μέχρι το σημείο όπου χωριστήκαμε σε δύο ομάδες. Εκεί βρέθηκα στο δίλημμα για το αν θα επέστρεφα ή θα συνέχιζα για την κορυφή. Αποφάσισα τελικά να συνεχίσω, για να είμαι μαζί με την παρέα μου, παρόλο που γνώριζα ότι θα μας έπιανε το σούρουπο στο γυρισμό. Δεν το μετάνιωσα όμως, αφού όλες οι εικόνες που είδα στη συνέχεια της πορείας ήταν πρωτόγνωρες για μένα και θα μείνουν χαραγμένες στο μυαλό μου. Όταν αρχίσαμε να ανηφορίζουμε για τα καλά, το τοπίο άλλαξε εντελώς, όπως και το ηθικό μου αφού αντικρίσαμε την κορυφή και η πορεία άρχισε να έχει μεγάλο ενδιαφέρον. Αυτό που είδα από την κορυφή δεν το είχα ξαναδεί παρά μόνο από αεροπλάνο. Ήμασταν πάνω από τα σύννεφα και η θέα ήταν φανταστική! Η δεύτερη έκπληξη ήρθε όταν συνειδητοποιήσαμε ότι βρισκόμασταν «παράνομα» στη Βουλγαρία, περπατώντας σ' ένα πανέμορφο χιονισμένο μονοπάτι, στο οποίο το μόνο σημάδι ζωής ήταν τα ίχνη μικρών λαγών που συναντούσαμε στο χιόνι. Όταν ξεκινήσαμε να κατηφορίζουμε είχα ήδη αρχίσει να κουράζομαι λίγο. Εκεί ξεκίνησαν οι πρώτες τούμπες οι οποίες θα μείνουν κι αυτές αξέχαστες! Έπεφτα κάθε τρεις και λίγο μέχρι που φτάσαμε στο τελευταίο δύσκολο σημείο το οποίο και κατέβηκα τσουλώντας πάνω σε φυλλωσιές. Ήταν αρκετά «διασκεδαστικό» μπορώ να πω αν και είχα φοβηθεί λίγο. Η βοήθεια των «κομάντο» του Σ.Α.Ο.Ο. ήταν πολύτιμη όμως! Το άγχος έφυγε όταν κατεβήκαμε όλοι και αρχίσαμε να περπατάμε σ' ένα ωραίο μονοπάτι υπό το φως των φακών πλέον. Μετά από τέσσερις ώρες πορείας στο σκοτάδι φτάσαμε στα Άνω Πορόια όπου μας περίμεναν τα υπόλοιπα παιδιά και η ανακούφιση ήταν μεγάλη. Μια κουραστική μέρα είχε περάσει, γεμάτη με όμορφες εμπειρίες!

Μαρία Μπίνου

βαφτεί ροδοκόκκινος από τα χρώματα του δειλινού και σε συνδυασμό με τη χαμηλή νέφωση ήταν ένα υπέροχο θέαμα. Ευτυχώς που απολαύσαμε εκείνη τη στιγμή γιατί αμέσως μετά μας περίμενε μια σχεδόν κάθετη φυλλοσάρα όπου έγινε μακελειό! !! Ακολουθήθηκαν διάφορες τεχνικές κατάβασης: κωλοτσουλήθρα, καταρρίχηση με τη βοήθεια ριζών και κλαδιών, κουτρουβάλα, κ.λπ. Κάποιοι δεξιοτέχνες τα κατάφεραν να κατέβουν χωρίς να «φάνε χώμα»! Με το που πατήσαμε σε στέρεο έδαφος ανάψαμε τους φακούς κεφαλής καθώς είχε ήδη αρχίσει να σκοτεινιάζει για τα καλά. Από εκεί και πέρα δεν συναντήσαμε άλλα προβλήματα πέρα από αυτά που δημιουργούσε το ίδιο το σκοτάδι. Κινούμασταν αρκετά αργά προσπαθώντας να φωτίζουμε το μονοπάτι για να μη σκοντάφτουμε στις ρίζες και τις πέτρες. Η υπερένταση μας έφερε διάθεση για συζητήσεις, ανέκδοτα και γέλια με σκοπό να ξορκίσουμε και την κούραση. Το κερασάκι στην τούρτα ήταν το πέρασμα ενός μικρού ποταμού και το ατελείωτο λασποζύμωμα στις όχθες του. Όταν αντικρίσαμε τα πρώτα φώτα του χωριού η ώρα κόντευε 21:00 και είχαμε συμπληρώσει 13,5 ώρες πορείας. Η πρώτη μας σκέψη ήταν να γεμίσουμε το άδειο στομάχι μας και μπήκαμε στην πρώτη ταβέρνα που βρήκαμε μπροστά μας, την οποία είχε μια συμπατριώτισσά μας από τη Βλαχέρνα παρακαλώ! Τα τηγάνια και οι κατσαρόλες στην κουζίνα πήραν φωτιά προκειμένου να μας χορτάσουν όλους και η πιο καλή γκαρσόνα, η Δημητρούλα μας, έτρεχε να μας προλάβει όλους. Όταν επιστρέψαμε στο ξενοδοχείο, η ώρα ήταν ήδη 22:30 και δε μας έπαιρνε να κάνουμε κάτι άλλο εκτός από μπάνιο και ύπνο.

Την Κυριακή το πρωί, το πρόγραμμα προέβλεπε επίσκεψη στο οχυρό Ρούπελ. Όσα κι αν είχαμε διαβάσει κατά την προετοιμασία της εκδρομής τίποτα δε μας είχε προετοιμάσει γι' αυτό που βιώσαμε. Η ομορφιά του τοπίου, η πολύ ζωντανή εξιστόρηση των γεγονότων από το στρατιώτη που είχε αναλάβει την ξενάγηση, τα γράμματα και τα προσωπικά αντικείμενα των στρατιωτών μέσα στις στοές μας προκάλεσαν ρίγη συγκίνησης. Το μεσημέρι επισκεφτήκαμε το κέντρο ενημέρωσης του φορέα διαχείρισης της λίμνης Κερκίνης και μάθαμε ένα σωρό ενδιαφέροντα πράγματα σχετικά με την οικολογική σημασία της λίμνης αλλά και τους κινδύνους που την απειλούν. Περπατήσαμε μερικά χιλιόμετρα στην όχθη της χαζεύοντας τους πελεκάνους να πλανάρουν πάνω από το νερό, κάποιοι έκαναν βαρκάδα, άλλοι ιππασία και

Περπατώντας στο βουλγάρικο μονοπάτι

Ρούπελ

άλλοι taverning στο Λιθότοπο. Ούτε αυτή μας η εξόρμηση δε θα μπορούσε να κλείσει χωρίς φαγοπότι και γλέντι. Το βράδυ μαζευτήκαμε όλοι στο ξενοδοχείο μας, φάγαμε βουβάλι κοκκινιστό στη γάστρα και καζάν ντιπί, ρίξαμε τους χορούς μας, είπαμε τα τραγούδια μας και τα ανέκδοτά μας με τη συντροφιά και των νέων φίλων μας από τον ΕΟΣ Σερρών.
Το μακρύ ταξίδι της επιστροφής ξεκίνησε στις 08:30 το πρωί της Κυριακής. Οι ώρες πέρασαν γρήγορα με παιχνίδια, ύπνο και συζητήσεις για την εμπειρία μας από το Μπέλες. Συμφωνήσαμε όλοι ότι ήταν μια πολύ δυνατή εμπειρία αυτή που ζήσαμε στο βουνό. Δοκιμάστηκαν οι αντοχές μας, η ψυχραιμία μας, η αλληλεγγύη της ομάδας, οι γνώσεις μας στο βουνό και χαρήκαμε διαπιστώνοντας ότι περάσαμε όλες τις δοκιμασίες με επιτυχία. Πολλά μπράβο στις πρωτοεμφανιζόμενες Μαριάννα (ετών 16), Μαρία και Ελένη για το σθένος τους και τις ψυχικές αντοχές τους. Ελπίζουμε η εμπειρία τους αυτή να είναι η αρχή μιας σχέσης ζωής με την ορειβασία. Και σε άλλα με υγεία!

Δοϊράνη

Ο Γιώργος στο Ρούπελ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ ΒΡΑΧΟΥ ΜΕΣΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ

Τέλος Σεπτέμβρη. Κατά την προετοιμασία του Άθλου του Μαινάλου, ο Γιάννης Θεοχαρόπουλος μας πληροφορεί για τη διοργάνωση σχολής αναρρίχησης βράχου μέσου επιπέδου από τον Π.Ο.Α (Πεζοπορικός Όμιλος Αθήνας) στην οποία είναι ο εκπαιδευτής. Ο Γιάννης ο Αλειφερόπουλος αναλαμβάνει τη διερεύνηση ενδιαφέροντος από τα μέλη του Σ.Α.Ο.Ο. που έχουν κάνει τη σχολή αναρρίχησης αρχαρίων πρόσφατα ή παλαιότερα. Η ανταπόκριση μικρή, για διάφορους λόγους και η κατάληξη μετά από προβληματισμό και συνεννόηση της τελευταίας στιγμής η συμμετοχή μόνο των δυο μας.

Η διάρκεια της εκπαίδευσης είναι 4 Σαββατοκύριακα συν 3 θεωρητικά μαθήματα στην πίστα του ΕΟΣ Αχαρνών.

Ξεκίνημα για το 1ο Σαββατοκύριακο από το γνώριμο πεδίο της Βαρυμπόμπης. Γνωριμία με την υπόλοιπη παρέα τη Μαρίνα, τη Μαριάννα, το Νικόλα, το Δημήτρη, το Χρήστο, το Λευτέρη και το Βαγγέλη το συνεκπαιδευτή μας.

Η 1η μέρα χαλαρή, εξοικείωση με την τοποθέτηση προσωρινών ασφαλειών (καρυδάκια, καρφιά, φρεντς, κλπ). Η 2η μέρα ξεκινά με τα θεωρητικά των μισών σχοινιών (διπλό σχοινί ασφάλισης) και ακολουθούν τα δύσκολα της πράξης με προβληματισμό για τις απαιτήσεις της σχολής μέσου επιπέδου.

Το 2ο Σαββατοκύριακο σειρά έχει το Φλαμπούρι της Πάρνηθας. Λόγω πρόγνωσης καιρού για βροχή το Σάββατο μένουμε στη Βαρυμπόμπη όπου η εκπαίδευση περιλαμβάνει κατασκευή ισοσταθμισμένων ρελέ - πλάγια πορεία σε ραπέλ με χρήση ασφαλειών - προσέγγιση σε ρελέ με αρνητική κλίση κ.λπ. Την Κυριακή ανεβαίνουμε στο Φλαμπούρι όπου το ξεκίνημα γίνεται με ένα εναέριο ραπέλ 60μ. και ακολουθεί η «Πτήση» και «Αποχώρηση» διαδρομές τριών σχοινιών. Νωρίς το απόγευμα επιστροφή στο καταφύγιο Φλαμπούρι για μια μπύρα και συζήτηση για τις εντυπώσεις του Σαββατοκύριακου.

Το 3ο Σάββατο το πρόγραμμα έχει Βαράσοβα, εντυπωσιακό πεδίο αναρρίχησης. Οι δυό μας και ο συνοδός - εκπαιδευτής ο Νίκος, ξεκινάμε από το «Τόξο» οι υπόλοιποι με επικεφαλής το δάσκαλο από την «Αφρικάνα» διαδρομές των πέντε σχοινιών. Το σούρουπο μας βρίσκει στα ραπέλ ενώ οι υπόλοιποι που ολοκλήρωσαν τη διαδρομή κατεβαίνουν τα ραπέλ με τους φακούς. Η Κυριακή περιλαμβάνει αμοιβαία αλλαγή διαδρομών και η 3η σχοινιά της «Αφρικάνας» αποδεικνύεται αρκετά δύσκολη στην αρχή της. Με ανακούφιση κατεβαίνουμε νωρίς το απόγευμα για την επιστροφή.

Το 4ο κ' τελευταίο Σαββατοκύριακο σειρά έχουν τα Μετέωρα. Το επιβλητικό και πανέμορφο τοπίο γεννά σκέψεις για τη δυσκολία του εγχειρήματος. Οι κροκαλοπαγείς βράχοι φαντάζουν εξαιρετικά λείοι και οι δυνατότητες για τοποθέτηση ασφαλειών ελάχιστες. Μοιραζόμαστε σε δυο ομάδες και ξεκινάμε η μια ομάδα με αρχηγό το Βαγγέλη από τους «Αμπελοφύλακες» και η άλλη με αρχηγό το Γιάννη Θεοχαρόπουλο από το «Δισκοπότηρο» διαδρομές 4 σχοινιών. Με το σούρουπο κατεβαίνουμε το τελευταίο ραπέλ. Η Κυριακή ξεκινά με υπέροχη λιακάδα, εναλλαγή των ομάδων στις δυο διαδρομές, απόλαυση του τοπίου από την κορυφή του «Δισκοπότηρου» μετά το δύσκολο πέρασμα της τελευταίας σχοινιάς. Μεσημέρι αργά είμαστε στο κάμπινγκ για την επιστροφή μας. Δύσκολη αλλά χρήσιμη και εντυπωσιακή εμπειρία που ελπίζουμε να την έχουν σύντομα και άλλα μέλη του ΣΑΟΟ.

Ευχαριστούμε τους εκπαιδευτές μας Γιάννη Θεοχαρόπουλο, Βαγγέλη και Νίκο και τους υπόλοιπους συνεκπαιδευόμενους το Νικόλα, τη Μαριάννα, τη Μαρίνα, το Λευτέρη, το Χρήστο και το Δημήτρη για τη βοήθειά τους και για τις όμορφες στιγμές που περάσαμε μαζί τους.

Δάπεδα όλων των τύπων
> Μασίφ
> Προέτοιμα
> Παλαιωμένα
> Φελλού
> Laminate
> Εξωτερικού χώρου
> Ειδικά σχέδια

ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΘΕΣΗ
Μεσογείων 231, Νέο Ψυχικό (Εθνική Αμυνα)
ΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΚΙΝΚ

1.Μεσογείων 231, Νέο Ψυχικό (Εθνική Αμυνα)
τηλ.: 210 691 5037 – 210 698 3783
2.Αγ. Κωνσταντίνου 40, Μαρούσι, Εμπορικά Κέντρα 'Ανδρος'
τηλ.: 210 6100444, φαξ: 210 610 0570
3.Τρίκαλα 130, χλμ Καρδίτσας - Τρικάλων
τηλ.: 24410 62 122
4. Ιωάννινα, Στ. Λάμπρου 53
τηλ.: 26510 35303

Κόρινθος – τηλ.: 27410 20 022, φαξ: 27410 72 788
Τρίπολη – τηλ.: 2710 241 570, φαξ: 2710 241 996
www.parkellas.gr email: info@parkellas.gr

parkellas Solidfloor

Άθλος Μαινάλου.

Διεξήχθη την Κυριακή 5 Δεκεμβρίου 2010 ο Α΄ Άθλος του Μαινάλου. Πρόκειται για έναν αγώνα με δύο σκέλη. Το σκέλος του ανωμάλου δρόμου, μήκους 19Km, και το σκέλος της ορεινής ποδηλασίας μήκους 34Km, με σημείο αφετηρίας και τερματισμού την πλατεία της Βυτίνας.

Στον αγώνα ανωμάλου δρόμου έλαβαν μέρος 165 δρομείς, στον αγώνα ορεινής ποδηλασίας 210 ποδηλάτες, ενώ 20 αθλητές συμμετείχαν και στα δύο σκέλη.

Η συμμετοχή αυτή θεωρείται αρκετά ικανοποιητική, εάν ληφθεί υπ' όψιν ότι για πρώτη φορά αναλαμβανόταν ένα τέτοιο εγχείρημα στον ορεινό όγκο του Μαινάλου.

Τον Άθλο διοργάνωσαν ο ΣΑΟΟ και ο ΕΟΣ Αχαρνών με υπεύθυνο χάραξης των διαδρομών τον γνωστό οδηγό βουνού Γιάννη Θεοχαρόπουλο του ΕΟΣ Αχαρνών, ο οποίος διαθέτει τη σχετική εμπειρία και γνώση, βοηθούμενο στη χάραξη αυτή από αρκετά μέλη του ΣΑΟΟ, άριστους γνώστες του πεδίου.

Ο ΣΑΟΟ, πλην των άλλων δραστηριοτήτων του, έχει αναλάβει το έργο της χάραξης και σηματοδότησης τουλάχιστον 400Km μονοπατιών ορεινής πεζοπορίας στο Μαίναλο. Ήδη έχουν καθαριστεί, διανοιχτεί και σηματοδοτηθεί πάνω από 200 χιλιόμετρα από τα μονοπάτια αυτά, έργο των μελών του ΣΑΟΟ αποκλειστικά, τα οποία και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε καθαρά εθελοντική βάση. Η ΤΕΔΚ Αρκαδίας χορηγεί τα απαραίτητα υλικά για τον σκοπό αυτό. Όταν το έργο ολοκληρωθεί, με την τοποθέτηση των ανάλογων πινακίδων που θα ενημερώνουν για τις κατευθύνσεις, τις αποστάσεις και το χρόνο της κάθε πορείας, ο οποιοσδήποτε ορειβάτης θα είναι δυνατό να περπατήσει τα μονοπάτια αυτά, να απολαύσει τις ομορφιές του Μαινάλου και να γνωρίσει την πλούσια ιστορία του˙ και τούτο με ασφάλεια και ευκολία ανάλογα βέβαια με τις δυνατότητές του.

Σημαντική εξάλλου θα είναι και η συμβολή των μονοπατιών αυτών στην πυροφύλαξη κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Ένα μεγάλο τμήμα του Άθλου διήλθε ακριβώς μέσα από αυτά τα μονοπάτια και οι αθλητές αποκόμισαν τις καλύτερες εντυπώσεις, τόσο από την προσεκτική και ακριβή χάραξη και σηματοδότηση όσο και από την ομορφιά των διαδρομών.

Τη διοργάνωση έφεραν σε πέρας τριάντα περίπου μέλη του ΣΑΟΟ, τα οποία καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνα προσέφεραν επίσης, εθελοντικά τις υπηρεσίες τους, έτσι ώστε ο αγώνας να σημειώσει και οργανωτική επιτυχία.

Μικρές ατέλειες εντοπίστηκαν και πιστεύουμε ότι θα διορθωθούν στην επόμενη διοργάνωση.

Ο ΣΑΟΟ θα επιδιώξει ο αγώνας αυτός να καθιερωθεί σε ετήσια

βάση, με τη συνεργασία και άλλων φορέων (Δήμος Γορτυνίας, Περιφέρεια Πελοποννήσου, Δασαρχείο Βυτίνας, Ελληνική Ομάδα Διάσωσης κλπ).

Τα οφέλη ενός τέτοιου εγχειρήματος θα είναι πολλαπλά. Τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και στο να γίνει περισσότερο γνωστή η περιοχή και οι ομορφιές της.

Στόχος του ΣΑΟΟ παραμένει η θεσμοθέτηση του Οικολογικού Πάρκου του Μαινάλου, η οποία θα δώσει λύσεις σε χρονίζοντα προβλήματα του ορεινού όγκου.

Ο ΣΑΟΟ ευχαριστεί όσα μέλη του συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στον Άθλο, το Δήμο και το Δασαρχείο Βυτίνας για την πολύτιμη βοήθειά τους, την ΕΟΔ τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αρκαδίας για τη χορηγία της, τους χορηγούς καθώς και τους αθλητές και τους συνοδούς τους.

Τέλος, δέσμευσή μας παραμένει η συνεχής προσπάθεια για τη διατήρηση και ανάδειξη του πλούτου του Μαινάλου και μέσα στα πλαίσια αυτά εντάσσεται και η καθιέρωση του Άθλου του Μαινάλου, προσβλέπουμε δε στη συνεργασία με άλλους φορείς και την τοπική κοινωνία για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Αναλυτικά Αποτελέσματα Άθλου Μαινάλου:

Γενική Κατάταξη Αγώνα Δρόμου

ΑΡΙΘΜ.	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΜΑΔΑ- ΧΟΡΗΓΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ	ΘΕΣΗ
126	WEGENE			1:23:47	1
101	ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ	ΘΕΟΦΑΝΗΣ	ΣΔΥ ΠΑΤΡΑΣ	1:33:40	2
22	SLAVOMIR	MATRAS	ODLO/LASPORTIVA	1:39:20	3

Γενική Κατάταξη Αγώνα Ποδηλάτου

ΑΡΙΘΜ.	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΜΑΔΑ- ΧΟΡΗΓΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ	ΘΕΣΗ
121	ΣΚΥΛΟΔΗΜΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΕΚ	1:35:50	1
49	ΣΚΟΡΔΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΜΑΝΤΡΑΣ	1:36:45	2
174	ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ	ΓΙΑΝΝΗΣ		1:37:55	3

Γενική Κατάταξη

Α/Α	ΑΡ. ΤΡΕΞΙΜΟ	ΑΡ. ΜΤΒ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΜΑΔΑ- ΧΟΡΗΓΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΤΡΕΞΙΜΟ	ΧΡΟΝΟΣ ΜΤΒ	ΧΡΟΝΟΣ	ΘΕΣΗ
4	11	4	ΤΥΡΟΛΟΓΟΣ	ΠΕΤΡΟΣ		1:47:21	1:44:55	3:32:16	1
10	10	3	ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ	ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΣΛΦΛ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	1:44:21	2:15:19	3:59:40	2
32	63	40	ΣΠΑΓΓΟΥΡΟΣ	ΑΛΚΗΒΙΑΔΗΣ	BIKE EXPERT	2:07:36	2:00:35	4:08:11	3

Κείμενο: *Θανάσης Γ. Χωματάς*

ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΑ ΜΑΝΤΖΟΥΝΙ ΔΙΑ ΠΑΣΑΝ ΝΟΣΟΝ ΚΑΙ ΠΑΣΑΝ ΜΑΛΑΚΙΑΝ

Τώρα που η οικονομική κρίση είναι προ των πυλών, αποτελεί πολυτέλεια λέει, να μιλάμε και να ρωτάμε. Δεν υπάρχει χρόνος για σκέψεις και αμφιβολίες, παρά μόνο για ανάπτυξη, χωρίς όρια και κανόνες. Όμως κάθε μορφής ανάπτυξη προϋποθέτει κατανάλωση φυσικών πόρων που είναι δύσκολο να αντικατασταθούν. Επιπλέον, η πράσινη κερδοσκοπία προωθεί τα μεταλλαγμένα, την πανάκεια των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), τα βιοκαύσιμα, τον τζόγο του άνθρακα.

Τα χρηματιστηριακά παράγωγα από το εμπόριο του άνθρακα είναι 300 δισ. δολάρια και θα εκτοξευθούν σε 3 τρις το 2020. Στο πράσινο χρηματιστήριο λοιπόν οι τραπεζικοί γίγαντες τσεπώνουν τα κεφάλαια που δόθηκαν για την αποπληρωμή των στεγαστικών και των τοξικών αποβλήτων που οι ίδιοι δημιούργησαν. Επενδύουν στην απατηλή ανάπτυξη των βιοκαυσίμων, ανεβάζοντας τεχνητά στις τιμές των βασικών δημητριακών, εξαθλιώνοντας τον πλανήτη. Το ίδιο πάντα κύκλωμα καθετοποιημένων πολυεθνικών επενδύει στην χαοτική προώθηση των μεταλλαγμένων, παράλληλα με την εξαφάνιση των σπόρων. Βαθαίνουν και ανακυκλώνουν την παγκόσμια πολιτισμική και οικολογική κρίση, αποδεικνύοντας έτσι πόσο αποτελεσματικός μπορεί να γίνει ο καπιταλισμός, στην ανακύκλωση της... βλακείας μας.

Στις 31/10/2009 η συντηρητική Le Monde υπό τον τίτλο «Η αγορά των τρελών» αποκάλυψε ότι ο Ζοζέ Μπαρόζο μπλόκαρε στην Κομισιόν σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας κατά 20%. Η εξοικονόμηση θα έριχνε την τιμή του CO^2 πολύ κάτω των 15€/τόνο με αποτέλεσμα να ζημιωθεί η Ευρώπη από τις πωλήσεις δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων σε τρίτες χώρες.

Το εμπόριο ρύπων διαιωνίζει στην πράξη την ατμοσφαιρική ρύπανση, που ισχυρίζεται ότι αντιμάχεται. Απλώς επιτρέπει στους ρυπαίνοντες και τους χρηματιστές να γδέρνουν τον κόσμο. Το μεσαίωνα οι επίσκοποι πουλούσαν συγχωροχάρτια, μαζεύοντας λεφτά και οι πιστοί ξαλαφρωμένοι ρίχνονταν σε νέες αμαρτίες. Και ενώ αυτά τα γκριζοπράσινα συμβαίνουν στον κόσμο, στην Ελλάδα ένα νέο πρόβλημα (που θα γιγαντωθεί σε βάθος χρόνου) προστίθεται στα ήδη υπάρχοντα.

Το σχέδιο νόμου για τις ΑΠΕ, προαναγγέλλει το βιασμό του τοπίου της ελληνικής γης περιλαμβάνοντας ακτές, βραχονησίδες, νησιά, δάση, βουνά, οικότοποι, βιοποικιλότητα, ιστορική, αρχιτεκτονική κληρονομιά, την εύφορη γεωργική γη. Όλα όσα αποτελούν την ψυχή μας, όσα προστατεύονται από τις συνταγματικές επιταγές, και γιατί όχι αποτελούν μέσω της τουριστικής αξιοποίησης τη βαριά μας βιομηχανία, ισοπεδώνονται πλέον μέσω της άναρχης διασποράς των ΑΠΕ.

Παράλληλα προαναγγέλλεται η διάλυση των θεσμών του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, η δυνατότητα θέσπισης χρήσεων γης και δραστικού περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης. Τίθενται πλέον σε διωγμό, σε συνδυασμό με την συνταγματική αναθεώρηση, που αντικαθιστά το μοναδικό ανάχωμα για το περιβάλλον, το Συμβούλιο Επικρατείας, με το πολιτικώς ελεγχόμενο διορισμένο Συνταγματικό Δικαστήριο. Ακούσατε διατύπωση! **«Η προτεραιότητα των ΑΠΕ λαμβάνεται καθοριστικά υπ' όψιν σε περίπτωση στάθμισης, με άλλες κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους».** Προτεραιότητα λοιπόν τα τέρατα της αποκαλύψεως στα βουνά, προτεραιότητα οι ηλιακοί καθρέπτες στην εύφορη γεωργική γη, έναντι του περιβάλλοντος και της κοινωνίας που υποτίθεται ότι έρχονται να προστατέψουν από την κλιματική αλλαγή.

Εκτός όμως από ένα σώφρον και μετρημένο ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ που θα έθετε σε δημόσια διαβούλευση και συστηματική βάσανο το πρόβλημα, με γνώμονα την αναλογικότητα και τη μικρότερη δυνατή αισθητική και παραγωγική καταστροφή, τίθενται επιπλέον και άλλα κρίσιμα ερωτήματα...

Αφορούν την βιωσιμότητα, τη σκοπιμότητα και αποδοτικότητα των ΑΠΕ, και η απάντηση είναι από δύσκολη έως και προφανής.

1. Οι υποδομές των πράγματι ενεργειακά πράσινων ΑΠΕ, είναι ή δεν είναι βιομηχανικές εγκαταστάσεις και όχι πάρκα, όπως απατηλά πλασάρονται στους ιθαγενείς;

2. Τα βιομηχανικά αιολικά πάρκα συνοδεύονται από τεράστια έργα υποδομής, ήτοι χιλιάδες χιλιόμετρα οδοποιΐας, εκσκαφές εκατομμυρίων κυβικών για τις βάσεις των πυλώνων, εκατομμύρια $μ^3$ μπετόν και σίδερο για την θεμελίωσή τους, εκατομμύρια χιλιόμετρα καλώδια για τη μεταφορά του ρεύματος, υποσταθμούς, μετασχηματιστές, περιφράξεις, ορύγματα, κλπ.

3. Το χρηματικό και ενεργειακό κόστος της παραγωγής εγκατάστασης, συντήρησης και λειτουργίας όλων αυτών των υποδομών έχει αποτιμηθεί; Και αν ναι, ποια η αναλογία του σε σχέση με το αναμενόμενο ενεργειακό όφελος;

4. Αν σ' αυτό το κόστος προστεθούν τα κόστη αποκατάστασης του περιβάλλοντος που απαιτούν οι ψευδεπίγραφες Μ.Π.Ε. Αν προστεθεί και το κόστος της μείωσης της αξίας των χρήσεων γης (τουριστικής, κτηνοτροφικής, γεωργικής, κλπ.) που από την εμπειρία άλλων χωρών εκτιμάται σε 20% τουλάχιστον.

Αν προστεθεί το κόστος αποκαθήλωσης των σάπιων νεκροταφείων στο τέλος της συμβατικής τους ζωής (30 χρόνια), προκύπτει ένας συντελεστής απόδοσης απόλυτα ελλειμματικός, και το ισοζύγιο της πράσινης ανάπτυξης ενεργοβόρο.

5. Το δίκτυο οδοποιΐας ξεκοιλιάζει τις πλαγιές των βουνών και μετατρέπει την Ελλάδα σ' ένα τεράστιο νταμάρι. Ιδρώνει το αυτί κανενός, ή μεταλλαχτήκαμε όλοι σε μετανάστες μέσα στην ίδια μας τη χώρα;

6. Το δίκτυο αυτό που στήνεται επιτηδείως και θα απομείνει ως προίκα μετά τη συμπλήρωση της ζωής των αιολικών, θα αποτελέσει το δούρειο ίππο της πλήρους οικοπεδοποίησης της χώρας. Τοπικοί παράγοντες και καταπατητές έχοντας στο πίσω μέρος του μυαλού τους το real estate, σπεύδουν να σπρώξουν το μαγγανοπήγαδο των αιολικών.

7. Η προνομιακή αγορά του ρεύματος από τη ΔΕΗ με υψηλό-

τατη τιμή, η εξασφάλιση της απορρόφησής του για 25 χρόνια και το μεγάλο ποσοστό επιδότησης θέτουν εύλογα ερωτήματα.
Πού είναι η λειτουργία της ελεύθερης αγοράς; Με το πράσινο τέλος-χαράτσι στους καταναλωτές και τους επαχθείς για τη ΔΕΗ όρους που θα οδηγήσουν και σε αυξήσεις τιμών, γιατί να μη γίνει η ΔΕΗ και το Δημόσιο, παραγωγοί πράσινης ενέργειας;

8. Το 60% της προστιθέμενης αξίας των ΑΠΕ αντιπροσωπεύουν τα εισαγόμενα υλικά (χάλυβας, καλώδια, ηλεκτρολογικά, γεννήτριες κλπ.) με αποτέλεσμα να αυξάνεται το έλλειμμα και το χρέος της χώρας.

9. Οι θερμοηλεκτρικοί σταθμοί δεν πρόκειται να μειώσουν σοβαρά τη λειτουργία τους, αφού το σύστημα δεν καθίσταται σταθερό με την περιστασιακή και κυμαινόμενη απόδοση των ΑΠΕ, ακόμα και κάτω του 30% την ονομαστικής ισχύος τους.
Η «πρωτοπόρος» Γερμανία με 17000 MW από αιολικά και με συνεχή αύξηση της ζήτησης δεν έχει κλείσει ούτε έναν θερμοηλεκτρικό σταθμό, ούτε ένα πυρηνικό εργοστάσιο, αλλά σχεδιάζει και νέα.

10. Εκτός όμως από τις εύκολες, επιδοτούμενες, μαζικές εγκαταστάσεις ΑΠΕ, την παράπλευρη βιομηχανία, τα συνοδά έργα, την εξασφάλιση μακροχρόνιας και κερδοσκοπικής πώλησης του ρεύματος, το πράσινο ελντοράντο των εταιριών έχει εξασφαλισμένη και την αέναη αύξηση της κατανάλωσης.
Κάθε χρόνο η Ελλάδα χρειάζεται 5% περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια, δηλαδή 500 MW. Επομένως θα προστίθενται ετησίως είτε μία νέα μεγάλη θερμική μονάδα, είτε 500 νέες ανεμογεννήτριες.
Που σημαίνει μισή Πελοπόννησος ακόμα!
Άραγε η ατελέσφορη πορεία προς τη μαζική αυτοκτονία της ορεινής ιδίως Ελλάδας που τα 10 τελευταία χρόνια επένδυσε (με ευρωπαϊκό και κρατικό σχεδιασμό) πόρους και όνειρα στον εναλλακτικό οικολογικό τουρισμό, στον αγροτουρισμό, τα βιολογικά, την διατήρηση του τοπίου και της βιοποικιλότητας, είναι και αναπότρεπτη. Ασφαλώς όχι!!!
Η αναχαίτιση της επιστροφής μπορεί να γίνει με την ενεργειακή εξοικονόμηση και τη δραστική μείωση της κατανάλωσης. Τότε μόνον θα μπορούμε να μιλάμε για μία, δυστυχώς αναγκαία, όμως συγκροτημένη, αναλογική και χωροταξικά βιώσιμη πολιτική ΑΠΕ. Και αυτό παράλληλα με τεχνολογικά βελτιωμένες εκδοχές της, αλλά και με νέες προηγμένες πιο αποδοτικές και ασφαλείς μορφές ενέργειας τρίτης γενιάς.
Η υβριδική τεχνολογία, η οργανική γεωργία, η μείωση της κατανάλωσης κρέατος, τα βιοκλιματικά κτήρια, η υποχρεωτική στέγασή τους με ηλιακά πάνελ, η μείωση του όγκου των απορριμμάτων, η διαλογή στην πηγή, η ανακύκλωση και οι ΧΥΤΥ είναι προαπαιτούμενα.
Το τέρας της κλιματικής αλλαγής δεν αντιμετωπίζεται με ευχολόγια και μαντζούνια, αλλά με θεσπισμένη και αυστηρά τηρούμενη αλλαγή προτύπων και καταναλωτικών συνηθειών.
Απαιτείται η αποτροπή της σπατάλης ενέργειας στην κυκλοφορία, τη βιομηχανία, τη θέρμανση και την άρδευση, με έναν προσυμφωνημένο εξαναγκασμό συνδυασμένο με σκληρά (αντι)αναπτυξιακά φορολογικά και κοινωνικά κίνητρα.
Η μόνη πράσινη ενέργεια, είναι εκείνη που δεν παράγεται γιατί πρωτογενώς δεν ζητιέται, η ενέργεια που ποτέ δεν καταναλώνεται. Έτσι απλά. Πρώτα εξοικονομεί κανείς και μετά (δεν) προσθέτει.
Παρακαλώ ένα γιαουρτάκι για τον παχύσαρκο κύριο κι ένα γουρουνόπουλο για... επιδόρπιο!

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6/2/2011
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ 1694Μ.

Διάσχιση από το διάσελο της Καστανιάς έως το χωριό Μάτι (Γκιόζα). Υπέροχη θέα προς τον Φενεό και τη λίμνη Στυμφαλία.
Ώρες: 5.30, Κατηγορία Α+, *Αναχώρηση:* 8π.μ.
Αρχηγοί: Μπιρμπίλης Γ., Παυλής Α., Παρασκευοπούλου Τ., Μακρής Στ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 13/2/2011
ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ 1

ΣΑΒΒΑΤΟ 19/2/2011
ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

Κέντρο Country Inn. *Ώρα έναρξης* 9μ.μ.
Υπεύθυνοι: Εμπορίδου Α., Κούκλη Α., Αλειφερόπουλος Γ., Μπιρμπίλης Γ., Δέδε Βασιλική, Μπίνου Μαρία, Μανωλοπούλου Ε., Μαρίνου Δ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 27/2/2011
ΒΟΡΕΙΟ ΜΑΙΝΑΛΟ

Πορεία στο Κολοκοτρωναίικο μονοπάτι, Νυμφασία-Κερνίτσα-Σφυρίδα-Λάστα, μέσα από θαυμάσια δάση δρυός και ελάτης.
Ώρες: 4.30, Κατηγορία Α+, *Αναχώρηση:* 8π.μ.
Αρχηγοί: Παπαδόπουλος Τ., Καλαμούτσου Β., Μπίνος Ν., Τυράσκη Ρ.

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 13/3/2011
ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ 2

ΚΥΡΙΑΚΗ 20/3/2011
ΟΣΤΡΑΚΙΝΑ 1982Μ.

Εντυπωσιακή διαδρομή πάνω στα σηματοδοτημένα μονοπάτια του Μαινάλου από κοινού με τον ΕΟΣ Ιωαννίνων.
Α' πορεία: Λεβίδι 850μ. - Οστρακίνα 1982μ. - Καταφύγιο ΕΟΣ Τρίπολης 1540μ. - Καρδαρά 1200μ.
Ώρες: 6.30, Κατηγορία Β, *Αναχώρηση:* 8π.μ.
Β' πορεία: Λεβίδι 850μ. - Καταφύγιο ΕΟΣ Τρίπολης 1540μ. - Καρδαρά. *Ώρες::* 4.30, Κατηγορία Α+
Αρχηγοί: Δέδες Ν., Καραμήτζος Δ., Πρασίνου Ανδ., Ντούμου Αν.

ΠΑΡ.-ΣΑΒ.-ΚΥΡ. 25-26-27/3/2011
ΟΡΟΣ ΟΘΡΥΣ 1726Μ.

Τριήμερη εξόρμηση στην άγρια φύση της Φθιώτιδος
Παρασκευή: Χαράδρα ποταμού Ασωπού - Μονοπάτι Σιδηροδρομικών. *Ώρες:* 4, Κατηγορία Α+
Σάββατο: Ανάβαση στην κορυφή Γερακοβούνι της Όθρυος 1726μ.
Ώρες: 6.30, Κατηγορία Β- και Α+
Κυριακή: Ανάβαση στο θαυμάσιο όρος Κνημίδα πάνω απ' τα Καμένα Βούρλα, στον Άγ. Κων/νο. *Ώρες:* 4.30, Κατηγορία Α+
Αρχηγοί: Χαρμπής Π., Ζαχαριάς Κ., Κορδονούρη Α., Παπαγεωργάκη Β.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3/4/2011
ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ 3

ΚΥΡΙΑΚΗ 10/4/2011
ΠΑΡΝΩΝΑΣ - ΨΑΡΗΣ 1839Μ.

Τα υπέροχα δάση του Πολύδροσου μας περιμένουν για μια αξέχαστη διάσχιση από Τζίτζινα (Πολύδροσο) - Προφ. Ηλία - Πηλαλίστρα - Ράχη Ψαρή - Λιθόστρουγγα - Τσουγκάνα - Μαρμαριάς.
Ώρες: 7, Κατηγορία Β, *Αναχώρηση:* 7π.μ.
Αρχηγοί: Αλειφερόπουλος Γ., Καραματζιάνης Π., Γκαύρος Ηλ., Μπούζιου Μ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 17/4/2011
ΝΟΤΙΟ ΜΑΙΝΑΛΟ

Μια πρωτότυπη πεζοπορία από Κάρτσοβα - Μάνα Νερού Οθωμανικό Υδραγωγείο - Σιλίμνα - Βαλτέτσι - Αραχαμίτες. *Ώρες:* 5, Κατηγορία Α+, *Αναχώρηση:* 8π.μ.
Αρχηγοί: Παπαδόπουλος Τ., Μανδρώνη Σ., Καραμαντζιάνη Ρ., Προκόπου Χρ.

ΜΑΪΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1/5/2011
ΝΤΟΥΡΝΤΟΥΒΑΝΑ 2109Μ.

Πρωτομαγιά στο Φενεό και στο Πλανητέρο στα ελατοδάση, τα ποτάμια, τις λίμνες και τα πλατανοδάση, μια μοναδική πρόκληση. *Α' πορεία:* Λίμνη Δόξα Φενεού - Ι.Μ. Αγ. Γεωργίου - Πανόραμα - Καστανόδασος
Ώρες: 3, Κατηγορία Α
Β' πορεία: Λίμνη Δόξα - Βάραθρο Φενεού - Διάσελο Κυνηγού - Ζαρέλια - Πλαταναιώνας Χαλικιού - Ποταμός Αροάνιος - Πλανητέρο. *Ώρες:* 6.30, Κατηγορία Α+
Γ' πορεία: Λίμνη Δόξα - Διάσελο Κυνηγού - Ντουρντουβάνα - Σπαθάρια - Βάλτος - Πλατανοδάσος - Πηγές Αροανίου - Πλανητέρο.
Ώρες: 8, Κατηγορία Β+, *Αναχώρηση:* 7π.μ.
Αρχηγοί: Καραμάνης Τ., Ντούμος Π., Ζαφειροπούλου Ι., Καλογεροπούλου Σπ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 8/5/2011
ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ 4

ΚΥΡΙΑΚΗ 15/5/2011
ΜΑΝΙΑΤΙΚΟΣ ΤΑΫΓΕΤΟΣ

Το αυστηρό και καθαρό τοπίο της «Εξω Μάνης» θα αποκαλυφθεί μεγαλειώδες σε μια μοναδική διάσχιση από Πύργο Καρδαμύλης - Ελαιοχώρι - Κάτω Χώρα - Μηλιά - Παναγ. Γιάτρισσα Λακωνίας.
Ώρες: 5.30, Κατηγορία Α+, *Αναχώρηση:* 7π.μ.
Αρχηγοί: Μαρκαντές Χρ., Κούκλη Αν., Σκιαδάς Λ., Καραγιάννη Ευ.

ΜΑΪΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 22/5/2011
ΔΥΤΙΚΟ ΜΑΙΝΑΛΟ

Σε μια κοινή πορεία με τον ΕΟΣ Αθηνών και πολλούς άλλους ορειβατικούς συλλόγους θα εγκαινιάσουμε το θαυμάσιο μονοπάτι μέσης απόστασης το οποίο πρόσφατα σηματοδοτήθηκε από Βυτίνα - ποταμό Μυλάοντα - Ελάτη - Επτακαρβελού - Κανελάκια.
Ώρες: 5.30, Κατηγορία Α+, *Αναχώρηση:* 8π.μ.
Αρχηγοί: Δέδες Ν., Χωματάς Θ., Συλάϊδος Σ., Παπαπαναγιώτου Θ.

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5/6/2011 ΛΟΥΣΙΟΣ

Ανάβαση του ποταμού Λούσιου από γέφυρα Καρυταίνης - Μονή Καλαμίου - Αρχαία Γόρτυνα πάνω στο ίχνος του μονοπατιού που πρόσφατα ολοκληρώθηκε η σηματοδότησή του. Η πορεία είναι αφιερωμένη στον αγαπημένο συνορειβάτη μας και οδηγό του Λούσιου Κώστα Βλάχο, που πρωτοστάτησε στον εντοπισμό, καθαρισμό και σηματοδότηση των μονοπατιών. Κώστα θα σε θυμόμαστε.
Ώρες: πορείας 4.30, Κατηγορία Α, *Αναχώρηση:* 8π.μ.
Αρχηγοί: Βλαχόπουλος Π., Μανδρώνη Σ., Ρεκούμη Π., Τάρλα Ξ., Χαραλαμπόπουλος Μ.

ΣΑΒ.-ΚΥΡ.-ΔΕΥΤ. 11-12-13/6/2011 (ΑΓ. ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ) ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ 2495Μ.

Ένα από τα πιο όμορφα Ελληνικά Βουνά, μας περιμένει με τις τρομερές του ορθοπλαγιές, τα βουερά ποτάμια, τα απέραντα βοσκοτόπια, την ατελείωτη θέα του σ' ολόκληρη την Ελλάδα.
Σάββατο: Άνω Μουσουνίτσα - «Το Πλάϊ του Γκιώνη» - Σταυρός - Καταφύγιο ΕΟΣ Άμφισσας
Ώρες: 4, Κατηγορία Α+
Κυριακή: Καταφύγιο - Μετερίζια - Πόρτες - Μέγα Κάμπος - Κόρακας 2495 - επιστροφή, *Ώρες:* 7.30, Κατηγορία Β-
Απογευματινές αναρριχητικές διαδρομές στα Σκόρδα Πιττιμάλικου.
Δευτέρα: Καταφύγιο - Σταυρός - Ε4 - Καργιώτικο ρέμα - Κουφόλακκα - Καταρράκτης Ανεμιστός - Αρτοτίνα
Ώρες: 6.30, Κατηγορία Α+
Αρχηγοί: Μπουζέτος Θ., Παυλής Α., Δεληγιάννης Α., Κοκκώνη Σ.,

ΚΥΡΙΑΚΗ 19/6/2011 ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ 5

ΔΕΥΤΕΡΑ 20/6/2011 ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 8μ.μ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 26/6/2011 ΧΑΡΑΔΡΑ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΛΙΣΣΩΝΑ

Διάσχιση της κοίτης του Ελισσώνα από Γέφυρα Τσελεπάκου - Γέφυρα Βάγκου - Αραχαμίτα
Ώρες: 6.30, Κατηγορία Α+, *Αναχώρηση:* 7π.μ.
Αρχηγοί: Εμπορίδου Α., Φιλιππόπουλου Κ., Μαλής Χρ., Καρακάλου Μ.,

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3/7/2011 ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ 6

ΤΡΙΤΗ 5 ΕΩΣ ΚΥΡΙΑΚΗ 10/7/2011 ΓΚΑΜΗΛΑ 2497Μ.

Περιπλάνηση στον ανυπέρβλητο όγκο της Γκαμήλας. Διάσχιση του Βίκου, τμήματος του Αώου, Σκάλα Βραδέτου, Γεφύρια Κόκκορη και Πλακίδα, χαράδρα Βοϊδομάτη, Πάπιγγο, Γέφυρα Κλειδωνιάς, Δρακόλιμνη, Λάπατος 2251μ, Αστράκα 2436μ, Γκαμήλα 2497μ, Μπουραζάνι, Μονή Μολυβδοσκέπαστου. Διανυκτέρευση και στο καταφύγιο.
Ορειβατικές διαδρομές για όλα τα γούστα και τις δυνατότητες. Αναρριχητικές διαδρομές στην Αστράκα.
Αρχηγοί: Αλειφερόπουλος Γ., Χαρμπής Π., Χωματάς Θ., Μπίνου Μ., Παπαγεωργάκη Π.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΕΩΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2/8/2011 ΔΙΑΣΧΙΣΗ ΣΤΙΣ ΟΡΟΣΕΙΡΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ ΜΠΟΥΤΙ - ΤΡΙΚΛΑΡΙΟ - ΒΑΡΝΟΥΝΤΑΣ - ΒΙΤΣΙ

Το εγχείρημα της διάσχισης όλης της Ελλάδος, που άρχισε το 2002 συνεχίζεται με trekking στα βόρεια σύνορα μέσα από καινούργιες υπέροχες διαδρομές.
Αρχηγοί: Μαρκαντές Χρ., Καραμάνης Τ., Καλαμούτσου Β., Ντούμος Π., Μαλής Χρ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ 17-18/9/2011 ΦΩΚΙΑΝΟΣ

Ένα πρωτόγνωρο διήμερο στον άγνωστο και εξωτικό Φωκιανό.
1η ημέρα: Πούλιθρα - Αποθήκες - Διάσελο - Φωκιανός, Κατασκήνωση στην παραλία - νυχτερινό μπάνιο.
Ώρες: 4, Κατηγορία Α
2η ημέρα: Όρμος Φωκιανού - Παραλία Ασφάκα - επιστροφή. *Ώρες:* 2.30, Κατηγορία Α.
Αρχηγοί: Μπιρμπίλης Γ., Ζαχαριάς Κ., Κοκκώνη Σ., Μπούζιου Μ.

ΤΕΤΑΡΤΗ 28/9/2011 ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ 2011 ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ

ΔΕΙΤΕ ΕΠΙΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΕΛ.19

Επιμέλεια: *Νίκος Μπίνος*

Εθελοντισμός και Δίκτυο Μονοπατιών

Τα μονοπάτια χρησιμεύουν σε όσους κινούνται μέσα στο βουνό. Παλαιότερα τα περπατούσαν οι κάτοικοι των ορεινών οικισμών για να μετακινηθούν από το ένα χωριό στο άλλο. Σήμερα η αστικοποίηση έχει ερημώσει την ύπαιθρο και συνεπώς και τα μονοπάτια.
Η ανάδειξή τους, λοιπόν, επαφίεται στο μεράκι και την αγάπη οικολογικών ομάδων για το βουνό και για τη φύση. Η αγάπη αυτή μετουσιώνεται σε εθελοντική εργασία και έξοδα που απαιτούνται για την υλοποίηση αυτής της ιδέας.
Το δίκτυο μονοπατιών, όχι μόνο στο Μαίναλο αλλά και σε άλλους ορεινούς όγκους, καθιστά το βουνό προσιτό προς κάθε ενδιαφερόμενο και «διαφημίζει» την ελληνική ύπαιθρο και έναν πιο φυσικό τρόπο ζωής και διασκέδασης.
Τα σηματοδοτημένα μονοπάτια αποτελούν πόλο έλξης ειδικά για ορειβάτες και πεζοπόρους διότι προσφέρουν ασφαλή διέλευση χωρίς τον κίνδυνο να χαθούν.
Ομάδες κυνηγών μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν τα σηματοδοτημένα μονοπάτια εφόσον και αυτοί περνούν πολλές ώρες στο βουνό.
Επίσης δρομείς και ποδηλάτες βρίσκουν ελκυστικές τις διαδρομές μέσα στα βουνό όπου μπορούν να προπονηθούν ή να πραγματοποιήσουν αγώνες (όπως ο Άθλος του Μαινάλου).
Ακόμη, κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ομάδες πυρασφάλειας δύνανται να χρησιμοποιούν τα μονοπάτια για λόγους προφύλαξης τους δάσους και πρόληψης από ενδεχόμενες πυρκαγιές καθώς και για την καταστολή τυχόν πυρκαγιών.
Τέλος, η δημιουργία εκτενούς δικτύου στο Μαινάλο καθιστά την ευρύτερη περιοχή κοιτίδα ήπιας τουριστικής ανάπτυξης.
Το δίκτυο μονοπατιών που έχει ξεκινήσει να αναδεικνύεται στο Μαίναλο δεν θα ήταν εφικτό να πραγματοποιηθεί χωρίς τη συνδρομή των εθελοντών, κυρίως του ΣΑΟΟ. Ο εθελοντισμός είναι ακόμα και στις μέρες μας κάτι που δεν συγκινεί το ευρύτερο κοινό. Η ζωή μέσα σε αστικά κέντρα, η αδιαφορία απέναντι στην ανάγκη για προστασία της φύσης και κυρίως η διάβρωση του χαρακτήρα του ανθρώπου από το χρήμα, τις υπέρμετρες υλικές απολαύσεις και τον υπερκαταναλωτισμό έχουν καταστήσει τον εθελοντισμό έννοια για «γραφικούς».
Εθελοντισμός σημαίνει οργανωμένη προσφορά προς το κοινωνικό σύνολο και το περιβάλλον χωρίς την απαίτηση ανταλλάγματος. Οστόσο στην περίπτωση των εθελοντών για την ανάδειξη του δικτύου μονοπατιών τα ανταλλάγματα δεν είναι και λίγα.
Καταρχήν, η σηματοδότηση και ο καθαρισμός μονοπατιών είναι μια δραστηριότητα που σε φέρνει σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον.
Δεύτερον είναι μια ήπια διαδικασία σωματικής άσκησης που δεν έχει μεγάλες απαιτήσεις φυσικής κατάστασης και ορειβατικού εξοπλισμού. Είναι ιδανική ευκαιρία για κάποιον πριν ξεκινήσει μεγάλες πεζοπορίες.
Το σημαντικότερο, ωστόσο, είναι η ηθική επιβράβευση που παίρνεις όταν ξαναπερπατάς πάνω σε ένα σηματοδοτημένο μονοπάτι, που έχεις συμβάλλει κι εσύ στον καθαρισμό και την ανάδειξή του, και ξέρεις ότι έχεις βοηθήσει με αυτόν τον τρόπο άλλους φυσιολάτρες που θέλουν να έρθουν σε επαφή με το βουνό.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1. Την πρώτη Τετάρτη κάθε μήνα θα έχουμε προβολές ταινιών, ντοκιμαντέρ και βίντεο από τις εξορμήσεις μας στα εντευκτήρια του συλλόγου στις 8.30μ.μ.

Την **Τετάρτη 2 Φεβρουαρίου** ο Σωτήρης Κωστόπουλος θα προβάλει βίντεο από το ταξίδι του στο Βεζούβιο.
Επίσης την **Τετάρτη 6 Απριλίου** προβολή βίντεο από το ταξίδι του στην Βενεζουέλα (καταρράκτης των Αγγέλων και Tepui)
Υπεύθυνοι: Αλειφερόπουλος Γ., Μπιρμπίλης Γ., Καραμήτζος Δ., Λαγογιάννης Ν., Μαρίνου Δ., Τζάθα Β.

2. Την τελευταία Τετάρτη κάθε μήνα θα γίνονται συζητήσεις στα εντευκτήρια του συλλόγου μας για ορειβατικά και οικολογικά θέματα στις 8.30μ.μ.
Υπεύθυνοι: Δ.Σ.

3. Το **Σάββατο 14 Μαΐου** σε συνεργασία με την **Λαογραφική Εστία Τρίπολης** και τη **Θεατρική Ομάδα Τρίπολης** θα γίνει παρουσίαση και στην πόλη μας του βιβλίου του συμπατριώτη μας Καρδάση Βασίλη, Καθηγητή Πανεπιστημίου Κρήτης για τον αείμνηστο Πάνο Γεραμάνη. Θα ακολουθήσει μουσική εκδήλωση. Υπεύθυνοι: Εμπορίδου Α., Μπουζέτος Θαν., Μπιρμπίλης Γ., Κούκλη Άννα, Δέδε Βασιλική, Μπίνου Μ.

Αποχαιρετισμός στον Κώστα Βλάχο

Αποχαιρετούμε με συγκίνηση τον αγαπημένο συνορειβάτη μας τον Κώστα Βλάχο. Υπήρξε από τα πιο παλιά μέλη του συλλόγου μας, καλός και έμπειρος ορειβάτης, πρόθυμος να βοηθήσει το σύλλογο σε κάθε δραστηριότητά του.
Άνθρωπος του βουνού και τις υπαίθριας ζωής από τη δεκαετία του 1960, ο Κώστας έδειξε πρώτα στην ίδια του την οικογένεια και ύστερα σε πολλούς από εμάς τις αξίες της φύσης και της ζωής.
Με σεμνότητα και ανιδιοτέλεια συμμετείχε σε δραστηριότητες κοινωνικής προσφοράς.
Στην εθελοντική πυροπροστασία, σε δενδροφυτεύσεις, καθαρισμούς και σηματοδοτήσεις μονοπατιών.
Φυσιολάτρης της πράξης, χωρίς φασαρία, χωρίς αυτοπροβολή, αθόρυβος και δημιουργικός, μας εμπνέεις με το παράδειγμά σου, με την ευγένεια και το ήθος σου.
Φίλε μας Κώστα, ήδη βαδίζεις όμορφα και σιωπηλά στα μονοπάτια του αγαπημένου σου Λούσιου.
Εμείς σε συνοδεύουμε με το μυαλό και την καρδιά μας.

Κορυφή Σκολείο του Ολύμπου, 2007

Κείμενο: *Τάκης Καραμάνης*

Τελείωσε... Αφού ειπώθηκε και μετεκλογικά, σημαίνει ότι δεν είναι προεκλογικό πυροτέχνημα, σημαίνει ότι υπάρχει (δηλαδή το δούλεμα συνεχίζεται), ο ακρογωνιαίος λίθος του προγράμματος της παράταξης Νέα Πελοπόννησος.
Θα συγκροτηθεί, είπαν, ένα άτυπο συμβουλευτικό όργανο από εκπροσώπους των παραγωγικών φορέων, ένα «think tank» και ταυτόχρονα θα λειτουργεί γραφείο της Περιφέρειας Πελοποννήσου στις Βρυξέλλες Θα παίρνουμε όλα τα χρυσοφόρα πακέτα πρώτοι. Ναί, εμείς οι χαμουτζήδες. Θα γίνουμε ευρωπαϊκή περιφέρεια, πρότυπο ανάπτυξης στηριζόμενοι σε επενδύσεις, στην καινοτομία και την τεχνολογία, μοντέλο τοπικής οικονομίας, όπου με τοπικές πολιτικές θα ανακουφιστούν και θα σωθούν κυριολεκτικά από τα λουκέτα πολλές επιχειρήσεις, θα μειωθεί η ανεργία, θα γίνει οικολογικό πάρκο ο Λούσιος και το Μαίναλο, θα αξιοποιηθεί η λίμνη του Λάδωνα, η τόσο απαραίτητη χρηματοδότηση του φορέα διαχείρισης του οικολογικού πάρκου Πάρνωνα πραγματικότητα κλπ κλπ κλπ. Τι μας νοιάζει για τον κουμπάρο στο Αγρίνιο που θα ζει στη φτώχεια; Ας λέει το ΔΝΤ, η τρόικα και η Μέρκελ. Επιτέλους θα σωθούμε!
ΟΧΙ δυστυχώς. Τα καλά χαρτιά δεν τα δημοσιοποιούν, γιατί οι αντίπαλοι καιροφυλακτούν. Λάθος μέγα. Φαντάσου τον καταφερτζή Μακεδόνα Ψωμιάδη με γραφείο στις Βρυξέλλες; Στα χέρια των Ποντίων ένα think tank; Τι λες τώρα!

Εθελοντισμός. Εδώ μας ενδιαφέρει η χρησιμοποίηση του εθελοντισμού και των διάφορων δράσεων για προσωπική προβολή και οφέλη.
Οι εκλογές για την περιφερειακή κρατική διοίκηση πέρασαν και έτσι μπορούμε να αναφερθούμε στην εμπλοκή του εθελοντισμού, κατά κάποιον τρόπο, με τις εκλογές.
Μερικά βιογραφικά τόνιζαν την εθελοντική δράση των υποψηφίων για να υποστηρίξουν την πολιτική τους οντότητα.
Διάβασα σε βιογραφικό για την υποστήριξη της υποψήφιας στο Χαμόγελο του Παιδιού.
Άλλος υποψήφιος ήταν υποστηρικτής της Greenpeace στα νιάτα του. Άλλη υποψήφια στον Ερυθρό Σταυρό και άλλος στους Διασώστες. Άλλοι πυροφύλακες και άλλοι εθελοντές πυροσβέστες.
Ο εθελοντισμός τελικά επιδέχεται πολλές ερμηνείες. Εθελοντής είναι, όμως, ο ενεργός πολίτης που ζει και δρα προσφέροντας στην κοινωνία χωρίς να περιμένει τίποτα άλλο πέρα από ένα φιλικό κτύπημα στην πλάτη.

Χάθηκε μια ευκαιρία να αναδείξουμε πολιτικές προστασίας του Μαινάλου. Να φέρουμε το Μαιναλο στην επικαιρότητα με τον δικό μας τρόπο. Αναφέρομαι στον « Άθλο Μαινάλου». Έπρεπε να οργανώσουμε καλύτερα τη συμμετοχή και δράση μας. Αυτή είναι κοινή πεποίθηση αρκετών ανθρώπων. Κάθε ένας από τους συμμετέχοντες κοιτάζει το δικό του συμφέρον, την προβολή των ιδεών ή των προϊόντων του και καλά κάνει.
Μια αφίσα με ένα μήνυμα για την προστασία του Μαινάλου για παράδειγμα για την αλλαγή χρήσεων γης ή κάτι άλλο. Επαφές με άλλες οργανώσεις, την κινητοποίηση των ντόπιων (ηχηρή απουσία), την επίσημη και πιο πλούσια συμμετοχή αθλητικών φορέων από την Αρκαδία, αθλητών του ΣΑΟΟ (μπορούσαμε να είχαμε μια πολύ καλή ομάδα για τρέξιμο ή πεζοπορία και ποδήλατο).
Στον «Άθλο Μαινάλου το 2011» θα είμαστε καλύτεροι σίγουρα.

Μερικοί δεν το βάζουν κάτω, θέλουν να θησαυρίσουν ακόμη και από τα σκουπίδια.
Η λεγόμενη και «Πράσινη» ανάπτυξη δίνει αυτό το περιθώριο.
Το σχέδιο της κυβέρνησης δεν αποκλείει την πλήρη ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης των απορριμμάτων, δεν αποκλείει μονάδες με χρήση τεχνολογίας υψηλού κόστους και φυσικά καύση απορριμμάτων.
Μιλάμε για την τεχνολογία της μεθόδου της βιοξήρανσης ή βιολογικής ξήρανσης. Με τη μέθοδο αυτή, παράγεται ένα καύσιμο υλικό, το οποίο μπορεί να διατεθεί στη βιομηχανία ως καύσιμο, εφόσον υπάρχει ζήτηση. Οι επιστήμονες ισχυρίζονται ότι το υλικό αυτό είτε θα οδηγηθεί σε ΧΥΤΑ και με την πρώτη βροχή θα αποκτήσει πάλι τον όγκο που είχε πριν και θα δημιουργήσει περισσότερα περιβαλλοντικά προβλήματα, είτε θα οδηγηθεί σε μονάδα καύσης. Δηλαδή, η μέθοδος αυτή αποτελεί προπομπό και το αρχικό στάδιο επεξεργασίας των απορριμμάτων πριν από τη μονάδα καρκινογόνας καύσης.
Διάφοροι υπολογισμοί για το κόστος διαχείρισης των απορριμμάτων το τριπλασιάζουν σε σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα, στέλνοντας στα ύψη και τα τέλη καθαριότητας.
Είναι γνωστό επίσης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αναβάθμισε την καύση απορριμμάτων και τη βιοξήρανση και η κυβέρνηση με νόμο προβλέπει ότι θα μπορούν να χωροθετούνται παντού ακόμη και σε προστατευμένες περιοχές και με ταχύρρυθμες διαδικασίες.
Λέγεται αλλά και γράφεται ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου κινείται σε αυτή την κατεύθυνση με την επίκληση μάλιστα και της απειλής ευρωπροστίμου για τις παράνομες χωματερές που ακόμη λειτουργούν.
Για την ανακύκλωση στη πηγή και την προώθηση της επεξεργασίας με ανακύκλωση ούτε κουβέντα.
Ασφαλώς με τις λίγες αυτές γραμμές το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων δεν εξαντλείται αλλά είναι αρχή για γόνιμο προβληματισμό, συζήτηση και δράση.

Μουσείο Δασικής Ιστορίας Μαινάλου

Στις 19 Δεκεμβρίου 2010 ο Δήμαρχος Φαλάνθου Κώστας Ψυχάρης εγκαινίασε το μουσείο Δασικής Ιστορίας Μαινάλου που βρίσκεται στο Χρυσοβίτσι. Το Μουσείο στεγάζεται στο παλιό εργοστάσιο υλοτομίας και επεξεργασίας ξύλου που ήτο εγκαταλελειμμένο εδώ και 25 χρόνια. Το εργοστάσιο αποτέλεσε το πρώτο δείγμα βιομηχανικής παραγωγής στην περιοχή και δημιουργήθηκε το 1939, ενώ αξίζει να σημειώσουμε ότι από το 1940 τροφοδοτούσε το Χρυσοβίτσι με ηλεκτρικό ρεύμα (κάτι πρωτοποριακό για την εποχή). Σήμερα το μουσείο είναι επισκέψιμο και μπορεί κανείς να δει παλαιά εργαλεία και μηχανές που χρησιμοποιούντο για την επεξεργασία του ξύλου.

Ν. Μπίνος

Οικιακή Κομποστοποίηση

Άραγε μπορεί ο καθένας μας να διαχειριστεί μέρος των σκουπιδιών του; Η απάντηση είναι θετική αρκεί να αφιερώσουμε λίγο χρόνο σε αυτά που πετάμε. Με τον όρο οικιακή κομποστοποίηση εννοούμε την άμεση ανακύκλωση οργανικών υλικών σε λίπασμα (το οποίο ονομάζεται κομπόστ ή χούμους ή εδαφοβελτιωτικό). Χρειαζόμαστε βέβαια έναν ειδικό κάδο, λίγο χώμα, μερικούς γεωσκώληκες (για την πρώτη φορά) και ένα μακρύ ξύλο για ανακάτεμα...Τα υλικά που μπορούμε να κομποστοποιήσουμε είναι λαχανικά, φρούτα, υπολείμματα από σαλάτες, τσόφλια αυγών, χαρτιά κουζίνας, φύλλα, κλαδέματα. Φυσικά το λίπασμα που θα παραχθεί το χρησιμοποιούμε για τον κήπο ή τις γλάστρες. Για περισσότερες (και πιο εξειδικευμένες) πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στην ιστοσελίδα: www.ecorec.gr και καλή επιτυχία!

Μ. Κανελλοπούλου

Ανάληψη

Συνεχίζονται τα έργα καλλωπισμού και ανάδειξης του περιβάλλοντος χώρου του εξωκλησιού της Ανάληψης πάντα με σεβασμό προς τη φύση.

Υπενθυμίζουμε ότι γίνονται τακτικά πορείες προς την Ανάληψη (απογευματινές ώρες) με αφετηρία είτε τον Άγιο Νικόλα είτε τη ΔΕΚΕ. Για συμμετοχή σε αυτές επικοινωνήστε με τον Τάσο Παπαδόπουλο στα τηλέφωνα του συλλόγου.

Προσφέρεται καφές, τσίπουρο, σπιτικό κρασί (προσφορά του Αντώνη Παυλή) και πανοραμική θέα της Τρίπολης.

Ποδηλατόδρομοι

Έπειτα και από αλλεπάλληλες ποδηλατοδρομίες των φίλων του ποδηλάτου της Τρίπολης δημιουργήθηκαν από την απελθούσα Δημοτική Αρχή θέσεις στάθμευσης ποδηλάτου σε διάφορα σημεία του κέντρου της πόλης. Η ενέργεια αυτή καταρχάς είναι θετική, πλην όμως για να καταστούν λειτουργικές οι θέσεις αυτές πρέπει να συνδεθούν με αντίστοιχους ποδηλατοδρόμους, οι οποίοι θα οδηγούν σε αυτούς. Και εδώ τίθεται το ερώτημα:

Η κυκλοφοριακή μελέτη που είχε γίνει από το Δήμο Τρίπολης περιελάμβανε δημιουργία ποδηλατοδρόμων; Αν ναι, είναι καιρός αυτοί να γίνουν πραγματικότητα. Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει να επικαιροποιηθεί η μελέτη αυτή έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η πραγματοποίησή τους. Περιμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον τις κινήσεις της νέας Δημοτικής Αρχής στο θέμα αυτό.

Για να μην αποδειχθεί ότι η ενέργεια αυτή ήταν μια ακόμα προεκλογική κίνηση.

Βαμβακίαση

Τα τελευταία χρόνια πολλά περιαστικά άλση και δάση της Τρίπολης, μαστίζονται από τη μεταδοτική ασθένεια «βαμβακίαση», η οποία πλήττει τα πεύκα που υπάρχουν εκεί. Συνέπεια της ασθένειας αυτής είναι η ξήρανση των δέντρων είτε από δευτερογενείς προσβολές φλοιοφάγων εντόμων είτε από την μείωση της περιεκτικότητας τους σε νερό. Είναι, λοιπόν, αξιέπαινη η πρωτοβουλία του Δασάρχη Τρίπολης κ. Αθανασίου Αργειτάκη και του Δασαρχείου Τρίπολης να αποκόψουν τα ξερά ήδη δέντρα έτσι ώστε να μην επεκταθεί η ασθένεια αυτή και σε άλλα υγιή δέντρα.

Τ. Παπαδόπουλος

Κείμενο: *Μπασκουρέλος Μπάμπης*

ΜΑΝΙΤΑΡΙ ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ

Όπως όλοι οι φυσιολάτρες, οι ορειβάτες γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα τα μανιτάρια, τους εφήμερους αυτούς επισκέπτες των δασών μας, με τα λαμπερά χρώματα, τα πολύμορφα σχήματα, τα παράξενα αρώματα.
Προσπαθώντας να εντοπίσουμε, να αναγνωρίσουμε και να ταυτοποιήσουμε ένα μανιτάρι, συνειδητοποιούμε πως για τη φύση δεν υπάρχουν περιττοί ή άχρηστοι οργανισμοί.
Η κάθε ζωντανή ύπαρξη αποτελεί ΚΡΙΚΟ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΤΡΟΦΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ. Και κατά συνέπεια, συμβάλλει με τον δικό της τρόπο στη διατήρηση της ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ, που τόσο δοκιμάζεται σήμερα από τις ανθρώπινες δραστηριότητες.
Είναι γνωστό ότι στη γη κυριαρχούν τα πράσινα φυτά.
Δίπλα σε αυτά υπάρχει μια κατηγορία κατώτερων φυτών, εξ ίσου πολυάριθμη και σημαντική: οι μύκητες, δηλαδή τα γνωστά μας μανιτάρια.
Το βασίλειο των μυκήτων υπάρχει στη γη από τους προϊστορικούς χρόνους.
Αποτυπώματα μανιταριών σε ξύλο έχουν εντοπιστεί από την Τρίτη Γεωλογική Περίοδο, δηλαδή εδώ και 400 εκατομμύρια χρόνια.
Το βασίλειο αυτό υπολογίζεται ότι περιλαμβάνει πάνω από 300 χιλιάδες είδη. Δηλαδή είναι το δεύτερο πολυπληθέστερο βασίλειο μετά από εκείνο των εντόμων.
Στην Ευρώπη έχουν προσδιοριστεί πάνω από 3.500 είδη μανιταριών, και στην Ελλάδα περίπου 2.100 είδη.
Τα περισσότερα από τα πιο σημαντικά, από γαστριμαργική άποψη, γύρω στα 50 είδη δηλαδή, αφθονούν και στη χώρα μας.
Μιλάμε για τους βωλίτες, τις μορχέλες, τους αμανίτες, τα αγαρικά, τους κανθαρίσκους, τους λακτάριους, τους πλευρωτούς κ.λ.π.
Οι μύκητες ζουν σε όλα τα κλίματα, από τις παγωμένες τούντρες μέχρι την καυτή έρημο, και από τα βάθη των ωκεανών μέχρι τις ψηλότερες βουνοκορφές.
Αυτοί δεν έχουν άνθη με τη βοτανική έννοια του όρου, αλλά αναπαράγονται με μικροσκοπικά σπόρια.
Αυτό που αποκαλούμε μανιτάρι, είναι το ορατό μέρος του οργανισμού. που βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια του υποστρώματος (έδαφος, φυλλοτάππτας, κ.λ.π.). Μέσα ή πάνω στο υπόστρωμα, βρίσκεται το σώμα του μύκητα, που ονομάζεται ΘΑΛΛΟΣ ή ΜΥΚΗΛΙΟ.
Τα μέρη από τα οποία αποτελείται το μανιτάρι είναι:

- **Το καπέλο ή πίλος**
- **Το πόδι ή στύπος**
- **Η θήκη ή βόλβα**
- **και το δαχτυλίδι**

Αν τα πράσινα φυτά με τη λειτουργία της φωτοσύνθεσης γίνονται οι συνεχιστές της ζωής, τα μανιτάρια, αποτελούν, μαζί με τα βακτήρια, τους αποφασιστικούς παράγοντες της βιολογικής ισορροπίας στον πλανήτη. Έχοντας την ικανότητα να ανασυνθέτουν τη νεκρή οργανική ύλη, συμβάλλουν στην αέναη κίνηση και μεταβολή της ύλης στη φύση.
Όπως είπαμε, οι μύκητες είναι ετερότροφοι οργανισμοί.
Κάποιοι από αυτούς διασπούν τη νεκρή οργανική ουσία, φυτικής κύρια προέλευσης, για να αντλήσουν την ποσότητα άνθρακα που τους είναι απαραίτητη και αποσυνθέτουν φύλλα και ξύλα με τη βοήθεια των ενζύμων που παράγουν. Εξασφαλίζουν έτσι την ανακύκλωση του άνθρακα στη φύση.
Κάποιοι άλλοι μύκητες, που λέγονται συμβιωτικοί, αναπτύσσουν στο έδαφος σχέση με το ριζικό σύστημα των φυτών με αμοιβαία οφέλη.
Οι συμβιωτικοί μύκητες προμηθεύονται από το φυτό-συνέταιρο, τα απαραίτητα για τη διατροφή τους απλά σάκχαρα. Παίρνουν επίσης βιταμίνες και άλλες ουσίες.
Ταυτόχρονα όμως οι μυκηλιακές υφές τους προσδίδουν μεγαλύτερη επιφάνεια στο ριζικό σύστημα των φυτών. Με αποτέλεσμα αυτά να μπορούν να εκμεταλλεύονται μεγαλύτερο όγκο εδάφους για άντληση νερού και ανόργανων στοιχείων.
Βλέπουμε λοιπόν ότι οι μυκόρριζες ασκούν ευεργετική επίδραση στη θρέψη των φυτών.
Επίσης ο μυκηλιακός μανδύας που τις περιβάλλει, λειτουργεί σαν ασπίδα για την εγκατάσταση και δράση παρασιτικών μυκήτων.
Επίσης παράγουν ουσίες που εμποδίζουν την ανάπτυξη βλαβερών μυκήτων που προκαλούν ασθένειες στο ριζικό σύστημα των φυτών.
Δεν είναι καθόλου υπερβολή να πούμε ότι χωρίς τους οργανισμούς αυτούς θα σταματούσε κάποια στιγμή μοιραία η ζωή στον πλανήτη. Αφού όλη η βιόσφαιρα θα γινόταν ένας απέραντος σκουπιδότοπος από νεκρή οργανική ουσία.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΝΙΤΑΡΙΩΝ

Οι σημαντικότερες από όλες είναι η άριστη γνώση των βασικών χαρακτηριστικών εδώδιμων και τοξικών ειδών, και ο σεβασμός της φύσης. ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΞΕΧΝΟΥΜΕ ΟΤΙ ΑΓΑΠΑΜΕ ΤΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ, ΑΛΛΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΟΛΑ ΑΓΑΠΑΜΕ ΤΗ ΖΩΗ.

Απαραίτητα σύνεργα:
- Σουγιάς,
- Καλάθι ψάθινο, όχι πλαστικό ή πλαστικές σακούλες.

Αφού εντοπίσουμε και ταυτοποιήσουμε το εδώδιμο μανιτάρι, κόβουμε το πόδι του ψηλότερα από την επιφάνεια του εδάφους, προσέχοντας να μην καταστρέψουμε το μυκήλιο. Και σκεπάζουμε στη συνέχεια τη «φωλιά» του για να μην αφυδατωθεί.
Για να εξασφαλίσουμε τη συνέχεια και την επάρκεια,

ΔΕΝ ΜΑΖΕΥΟΥΜΕ ΜΙΚΡΑ Η ΩΡΙΜΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ, ΠΟΥ ΘΑ ΠΕΤΑΞΟΥΜΕ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΑΖΕΥΟΥΜΕ ΠΟΤΕ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ.

Η απληστία εξ άλλου δεν αρμόζει σε ανθρώπους που δηλώνουν φυσιολάτρες...

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΩΝ

Θεωρούνται εξαιρετική τροφή, αφού περιέχουν αμελητέες ποσότητες λίπους και σακχάρων, αλλά σημαντικές ποσότητες φυτικών ινών. Έχουν τις ίδιες πρωτεΐνες με το κρέας (υψηλής βιολογικής αξίας), χωρίς όμως τις τοξίνες, τα λίπη και τη χοληστερόλη που βρίσκονται σε αυτό. Ιδανική επιλογή για όσους θέλουν να χάσουν βάρος, αφού περιέχουν ελάχιστες θερμίδες (13 θερμίδες ανά 100 γραμμ.). Επίσης περιέχουν άφθονα μέταλλα και ιχνοστοιχεία, όπως το κάλιο, που είναι απαραίτητος ηλεκτρολύτης για τη διατήρηση της ισορροπίας των ηλεκτρολυτών και του νερού στον άνθρωπο. Αποτελούν και καλή πηγή φωσφόρου, ο οποίος συμβάλλει στην κατασκευή των οστών και των δοντιών. Το ελάχιστο νάτριο που βρίσκουμε σε αυτά, τα κάνει ιδιαίτερα αγαπητά σε όσους είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν διατροφή φτωχή σε αλάτι. Εκτιμάται τέλος ότι έχουν πιθανόν καρδιοπροστατευτική και αντικαρκινική δράση, λόγω της υψηλής περιεκτικότητας τους σε σελήνιο.

Βασιλική Δέδε

ΣΕΒΟΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ, ΑΦΟΥ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΠΛΕΟΝ ΤΟΝ ΣΠΟΥΔΑΙΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ, ΤΕΛΙΚΑ, ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΟΛΩΝ

ΒΡΑΤΙΜΟΣ ΔΟΥΛΟΣ

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ • ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ • SERVICE

ΒΡΑΤΙΜΟΣ Χ. – ΔΟΥΛΟΣ Γ. Ε.Ε.
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΠΛ. ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ 4
ΤΡΙΠΟΛΗ
ΤΗΛ : 2710-225151

www.inarcadia.gr

www.vratimosdoulos.gr

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ERP
ΑΝΑΠΤΥΞΗ SOFTWARE
ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΛΠ

ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ 10 ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ 20 ΧΡΟΝΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΑ...

Κείμενο: *Συλλίδος Σάκης, Οινολόγος*

ΤΟ ΚΡΑΣΙ ΣΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

Η vinis vinifera (οινοφόρος άμπελος) εμφανίστηκε στη γη πριν από 70 εκ. χρόνια και η ιστορία του κρασιού είναι δεμένη από τις αρχές του πολιτισμού μας μέχρι και σήμερα με την κοινωνική και πολιτιστική εξέλιξη του είδους μας.

Τα ευρήματα, οι γραφές και οι απεικονίσεις από τον Καύκασο και την Κίνα το 8000 π.Χ. τη Μεσοποταμία, την Αίγυπτο και πρόσφατα τη Δυτική Μακεδονία το 5000 π.Χ. δείχνουν ότι το κρασί συνοδεύει τον άνθρωπο από τότε που έπαψε να ζει νομαδικά. Φαίνεται ότι στο κρασί και τη συντροφικότητα αναζήτησε ευφορία, ευθυμία και κατ' επέκταση μια ψυχική απελευθέρωση.

Στην Ελλάδα, αργότερα, η έλευση του αμπελοστεφανομένου Διονύσου εμπνέει, φωτίζει και θεμελιώνει στο νου και την ψυχή μιας ολόκληρης φυλής αξίες που εξέλιξαν το πνεύμα της. Ο Διθύραμβος, το λυρικό αυτό άσμα προς τιμή του Θεού εξελίσσεται σε χορικό, γεννώντας την τραγωδία, την κωμωδία, το σατυρικό δράμα και κατ' επέκταση το θέατρο, και το κρασί ως μέσο να αποτελεί μέχρι και σήμερα τον ισχυρότερο κρίκο ανάμεσα στη φύση και τον πολιτισμό. Με τα συμπόσια ο θεσμός του κρασιού παίρνει χαρακτήρα κοινωνικότητας και πνευματικότητας και μάλιστα ο Πλάτων πιστεύει ότι όταν διεξάγεται ορθώς αποτελεί μέγα σχολείο για το χαρακτήρα.

Φέρνοντας τους ανθρώπους κοντά, το κρασί καλλιέργησε την ανταλλαγή απόψεων, έγινε εργαλείο αναζήτησης της ελευθερίας και φιλοσοφικού στοχασμού. Η νέα αυτή κοινωνική δυναμική γεννά καλλιτεχνικά αριστουργήματα και εφαρμόζει τη συμμετοχική δημοκρατία.

Η κράσις, η ένωση του οίνου με νερό απ' όπου προέρχεται και η λέξη κρασί, γινόταν σε χάλκινο αγγείο, τον κρατήρα. Οι έννοιες της νομοθετικής προστασίας και της ονομασίας προέλευσης επινοήθηκαν στην Ελλάδα επίσης. Τη ρωμαϊκή εποχή εξελίσσεται πολύ η αμπελοκαλλιέργεια και η νομοθετική προστασία και στη Ρώμη του 2ου π.Χ. αιώνα κυκλοφορούν πολλοί τύποι κρασιών και από το επικερδές εμπόριο του οίνου πολλοί αποκτούν τίτλους ευγενείας.

Ο χριστιανισμός αν και κυνήγησε πολλά από τα έθιμα και τις συνήθειες του πρότερου κόσμου, ταυτίζει το αίμα της γης με το αίμα του Θεανθρώπου, καθώς η κοινωνικότητα και πνευματικότητα υπάρχουν τώρα μέσω της θείας κοινωνίας με άλλη μορφή. Οι μοναχοί, παράλληλα σε όλη τη χριστιανική Ευρώπη σώζουν και αποκαθιστούν σιγά σιγά τους αμπελώνες μετά τις καταστροφές που προξένησαν βορειοευρωπαϊκά και ασιατικά φύλα.

Από το 450 μ.Χ. με το φεουδαρχικό σύστημα, η κατανάλωση κρασιού ήταν μικρή με σχεδόν αποκλειστική αγορά αυτή της τάξης των ευγενών. Τον 10° αιώνα, με την αύξηση και της κατανάλωσης, προωθούνται στη Γαλλία και Ισπανία νέες τεχνικές με αποτέλεσμα τη βελτίωση του αρώματος και της γεύσης. Με την πρόοδο και της γαστρονομίας από την εποχή του Διαφωτισμού αναπτύσσεται μια νέα οινική κουλτούρα με πολιτιστικές διαστάσεις και έτσι η Γαλλία καθίσταται παγκόσμιο κέντρο μύησης στα μυστικά του κρασιού.

Η Ελλάδα λαβωμένη και από τον τουρκικό ζυγό, δεν παρήγαγε ποιοτικά κρασιά και η παράδοση επιβίωσε στα πλαίσια της οικιακής οικονομίας. Πολύ καλές προσπάθειες στη χώρα μας μετρούν δύο δεκαετίες περίπου και στοχεύουν στη διεθνή αναγνώριση. Με την διάδοση λοιπόν της αμπελοκαλλιέργειας από τους επισκόπους, στις λεγόμενες νέες χώρες, ο παγκόσμιος οινικός χάρτης εκπροσωπείται πλέον και στις πέντε ηπείρους.

Το ταξίδι αυτό που άρχισε με την ανατολή του πολιτισμού κατέληξε σήμερα σε σύγχρονους ναούς της οινικής κατανάλωσης, όπως η Ιαπωνία και σύντομα και η Κίνα.

Το κρασί από ιερό έγινε κοσμικό, ιεραποστολικό, κερδοσκοπικό και συμπερασματικά αντιλαμβάνεται κανείς τον πρωταγωνιστικό του ρόλο όπου και αν στέριωσε ως στοιχείο υγείας των λαών και του πολιτισμού.

Δημιουργία ενιαίου δικτύου πεζοπορικών και ορειβατικών διαδρομών στον Πάρνωνα

Στη διάρκεια της τέταρτης προγραμματικής περιόδου, ο φορέας διαχείρισης του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού, σε συνεργασία με τον Σύλλογο Αρκάδων Ορειβατών και Οικολόγων, τον ΕΟΣ Σπάρτης και την Ομάδα Διάσωσης - Πυροπροστασίας Νότιας Κυνουρίας, πρόκειται να προχωρήσει στην υλοποίηση ενός συνεκτικού δικτύου πεζοπορικών και ορειβατικών διαδρομών για την προστατευόμενη περιοχή του Πάρκου. Δηλαδή, σε συμπλήρωση των υπαρχόντων μονοπατιών, θα δημιουργηθεί ένα δίκτυο που θα διατρέχει τον ορεινό όγκο του Πάρνωνα, βελτιώνοντας υπάρχοντα αρχαία μονοπάτια. Θα επιδιωχθεί η δημιουργία πολλών επιλογών για ένα μεγάλο φάσμα επισκεπτών, από τον έμπειρο ορειβάτη ως την κάθε σύνθεσης οικογένεια, παρέα ή οργανωμένη ομάδα.

Σε μια προστατευόμενη περιοχή, όπως είναι πλέον ο Πάρνωνας και ελπίζουμε σύντομα να είναι και το Μαίναλο, ένα δίκτυο μονοπατιών είναι ίσως το πιο θεμελιώδες εργαλείο για την προστασία της φύσης από την επέλαση της άναρχης ανάπτυξης και ταυτόχρονα το εργαλείο για την ήπια, συμβατή με τη φύση ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού. Ένα εργαλείο, που για να αξιοποιηθεί, θα πρέπει να τύχει βεβαίως συνετής χρήσης από την τοπική αυτοδιοίκηση και τον τοπικό επιχειρηματικό κόσμο.

Οι πεζοπορικές διαδρομές θα αναδεικνύουν την περιβαλλοντική και οικολογική σημασία του Οικολογικού Πάρκου συμβάλλοντας ζωτικά στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επισκεπτών και παράλληλα θα ενισχύσουν την ορεινή οικονομία μέσω της ενθάρρυνσης και προώθησης του εναλλακτικού τουρισμού. Οι διαδρομές θα πρέπει να συνδέουν, όσο είναι δυνατόν, χωριά με έστω και στοιχειώδη υποδομή διαμονής και εστίασης ή να δημιουργούν εκείνες τις προϋποθέσεις επισκεψιμότητας που θα ενθαρρύνουν τη δημιουργία αυτών. Θα επιδιωχθεί η διευκόλυνση της πρόσβασης, ανάδειξης και αξιοποίησης των σημείων ενδιαφέροντος της περιοχής (παραδοσιακών οικισμών, αρχαιολογικών χώρων, μονών, εκκλησιών, σπηλαίων, νερόμυλων, πηγών, περιοχών προστασίας, φυσικών τοπίων κ.λ.π). Θα δημιουργηθούν, πέραν των μεγάλων διαδρομών, και μικρές και εύκολες πεζοπορικές διαδρομές γύρω από τα χωριά π.χ. Άγιος Πέτρος, Καστάνιτσα, Πλάτανος, Σίταινα, Καρυές, Πραστός, Κοσμάς, Γεράκι, και τον υγρότοπο Μουστού, με σκοπό τη διεύρυνση των προσελκυόμενων επισκεπτών, π.χ. οικογένειες με παιδιά, άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας, άνθρωποι με μέτρια φυσική κατάσταση κ.λπ. Οι επιμέρους διαδρομές του δικτύου θα δίνουν τη δυνατότητα για την πραγματοποίηση μονοήμερων εκδρομών. Θα δημιουργηθούν κυκλικές διαδρομές και τοπικά μικρά δίκτυα διαδρομών ώστε να αναδεικνύονται και οι επιμέρους περιοχές του Οικολογικού Πάρκου. Οι διαδρομές του δικτύου θα ενώνουν τα χωριά της περιοχής αξιοποιώντας τα παλιά μονοπάτια.

Οι διαδρομές του δικτύου θα αξιοποιούν τα μονοπάτια διεθνούς (Ε4) ή εθνικής εμβέλειας (33) που έχουν χαραχθεί στην περιοχή, τις ορειβατικές διαδρομές που έχουν σχεδιαστεί προς την κορυφή του Πάρνωνα και τα τοπικά δίκτυα μονοπατιών που έχουν σχεδιαστεί σε επιμέρους περιοχές του Πάρκου.

Το δίκτυο των διαδρομών θα πρέπει να σχεδιαστεί με τρόπο ώστε να δίνεται η δυνατότητα πεζοπορικής διάσχισης όλου του Οικολογικού Πάρκου. Αυτό φυσικά σημαίνει μια πολυήμερη διάσχιση με διανυκτερεύσεις σε χωριά της περιοχής είτε στην ύπαιθρο. Οι διασχίσεις μπορεί να είναι τόσο από Βορρά προς Νότο όσο και από Δυτικά προς Ανατολικά (και αντίστροφα). Οι διασχίσεις αυτές θα προκύψουν με κατάλληλη επιλογή από τις διαδρομές του δικτύου και μπορούν να είναι περισσότερες από μία, με την έννοια ότι θα μπορούν να περιλαμβάνουν είτε περισσότερο ορειβατικές διαδρομές με αναβάσεις σε κορυφές είτε πιο εύκολες, με διελεύσεις από τα χωριά και τα σημεία ενδιαφέροντος της περιοχής. Η προβολή του δικτύου μέσα από ιστοσελίδες, χάρτες, έντυπα κ.λπ. θα πρέπει να περιλάβει το σύνολο του δικτύου και όλες τις δυνατότητες συνδυασμένων μικρών ή μεγαλύτερων πεζοπορικών και ορειβατικών διαδρομών.

Μαρία Αναγνωστοπούλου
Βιολόγος - Περιβαλλοντολόγος
Πρόεδρος ΔΣ Φορέα Διαχείρισης Οικολογικού Πάρκου Όρους Πάρνωνα - Υγροτόπου Μουστού

Επιμέλεια - Μετάφραση: *Μπουζέτος Θάνος - Φυσικοθεραπευτής, Μπίνου Μαρία*

4x4 Κανόνες υγείας για Ορειβάτες

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΜΠΕΙΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΗ ΟΡΕΙΒΑΤΕΣ - ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΕΣ.

Προετοιμασία για το βουνό:

- Προσαρμόστε τους στόχους και το επίπεδο της δραστηριότητάς σας στην πραγματική κατάσταση της υγείας σας και στον πραγματικό βαθμό της φυσικής σας κατάστασης. Να είστε ειλικρινείς με τον εαυτό σας!
- Οι όποιες χρόνιες παθήσεις θα πρέπει να αντιμετωπίζονται κανονικά. Γι' αυτό το λόγο προμηθευτείτε φάρμακα που χρησιμοποιείτε συχνά για όλη τη διάρκεια της εξόρμησης και έχετε μαζί σας εφεδρικά σε περίπτωση απώλειας.
- Εάν αμφιβάλλετε για την υγεία σας, συμβουλευτείτε γιατρό.
- Προμηθευτείτε τον οποιονδήποτε προσωπικό εξοπλισμό σας και μάθετε να τον χρησιμοποιείτε πριν την αναχώρησή σας για το βουνό. Κανονίστε το ταξίδι σας και την ασφάλεια της υγείας σας πάντα σε σχέση με τις δραστηριότητες τις οποίες σχεδιάζετε.

Πριν την έναρξη της εξόρμησης:

- Ελέγξτε τα τοπικά δελτία καιρού, τις διαδρομές και προσαρμόστε την εξόρμηση στις πραγματικές συνθήκες καιρού και στα χρονικά περιθώρια που έχετε.
- Γνωστοποιήστε την εξόρμησή σας (π.χ. τον προορισμό, τη διαδρομή και την αναμενόμενη ώρα επιστροφής).
- Μην ξεχνάτε το βασικό εξοπλισμό - επαρκές φαγητό και νερό, μερικά δεύτερα ρούχα, βασικό εξοπλισμό για έκτακτες καταστάσεις, φαρμακείο, γυαλιά ηλίου και καπέλο.
- Έχετε μαζί σας τα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης της περιοχής.

Κατά τη διάρκεια της εξόρμησης:

- Πηγαίνετε αργά για τα πρώτα 30΄ έτσι ώστε να προθερμανθεί σωστά το σώμα.
- Ξεκουραστείτε, φάτε και πιείτε νερό κάθε 2 - 3 ώρες. Θα πρέπει να τρώτε λίγο και να πίνετε αρκετό νερό ακόμα και αν δεν πεινάτε ή διψάτε. Καταναλώστε κατά προτίμηση σύνθετους υδρογονάνθρακες (μπισκότα, μπάρες ενέργειες, παστέλι κ.α.).Μην πίνετε αλκοόλ κατά τη διάρκεια της πορείας στο βουνό.
- Τα παιδιά και οι ηλικιωμένοι έχουν λιγότερες δυνάμεις σε σύγκριση με τους ενήλικες. Πρέπει να ξεκουράζονται, να τρώνε και να πίνουν συχνότερα συγκριτικά με τους ενήλικες.
- Πάνω από τα 2.500 - 3.000 μ., εάν το έδαφος το επιτρέπει, μη στήνετε το σημείο ύπνου σε περισσότερο από τα 300 - 500 μ. υψόμετρο ανάβασης κάθε 24 ώρες και περάστε μια επιπλέον βραδιά στο ίδιο υψόμετρο κάθε τρίτη ημέρα ορειβασίας.

Φαράγγι Ανδρώνη

Ο δαίμων του τυπογραφείου έβαλε την ουρίτσα του και άλλαξε τον τίτλο του άρθρου της ψυχολόγου Χαράς Αντωνοπούλου, που δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο τεύχος από τον ορθό τίτλο του που είναι «Το άτομο στην ομάδα» στον λανθασμένο «Ψυχολογία Ομάδας»

Εάν κάτι συμβεί:

- Σε περίπτωση επιδείνωσης του καιρού κατεβείτε από την κορυφή ή την κορυφογραμμή, φύγετε από τη «via ferrata» ή απομακρυνθείτε από ψηλά δέντρα. Μην καταφύγετε σε μικρές σπηλιές ή κάτω από βράχια που κρέμονται.
- Τραυματισμένοι ή άρρωστοι συνορειβάτες δεν θα πρέπει να αφήνονται μόνοι τους. Τελειώστε την απαραίτητη θεραπεία του ασθενή και προστατεύστε τον/την από το κρύο. Εάν είναι κάτι σοβαρό καλέστε βοήθεια.
- Αν δε νιώθετε καλά σε κάποιο σημείο κατά τη διάρκεια της πορείας, σκεφθείτε έγκαιρα πώς θα μπορέσετε να επιστρέψετε. Εάν είστε άρρωστος και βρίσκεστε σε μεγάλο υψόμετρο τότε τα συμπτώματα μπορεί να οφείλονται σε αυτό, μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο. Μην ανεβείτε ψηλότερα εάν νιώθετε άρρωστος ή χειροτερεύει η κατάστασή σας, κατεβείτε αμέσως!!
- Έχετε πάντα υπόψη σας την πραγματική σας θέση στο χάρτη ή στο GPS. Εάν γνωρίζετε τη σωστή θέση σας, ο εντοπισμός και η διάσωσή σας σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης μπορεί να γίνει σχετικά γρήγορα.

Αναδημοσίευση από
UIAA MEDICAL COMMISSION
J. Kubalova 2008.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

1. Ορειβατικά άρβυλα (ή σκληρό αθλητικό μόνο για εύκολες και ομαλές θερινές πορείες).
2. Σακίδιο-παγούρι-λίγο κολατσιό-καπέλο ηλίου-αντηλιακό.
3. Παντελόνι και πουκάμισο μακρύ και ελαφρύ πουλόβερ.
4. Σκούφος-γάντια μάλλινα-κάλτσες βαμβακερές και μάλλινες.
5. Αντιανεμικό και αδιάβροχο πόντσο.
6. Οπωσδήποτε δεύτερα ρούχα και κάλτσες για ιδρώτα-βροχή.
7. Εξοπλισμός χειμερινού βουνού για συνθήκες πάγου-χιονιού.

ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

1. Η ιδιότητα του μέλους του Συλλόγου μας.
2. Αποδοχή του προγράμματος ανεπιφύλακτα.
3. Τήρηση των οδηγιών των αρχηγών.
4. Υπογραφή υπεύθυνης δήλωσης ότι φέρουν ακέραια την ευθύνη, για τυχόν ατυχήματα που οφείλονται σε υπαιτιότητά τους.
5. Αναγνώριση του δικαιώματος του εκάστοτε αρχηγού να τροποποιεί το πρόγραμμα ανάλογα με τις επικρατούσες καιρικές ή άλλες συνθήκες, για την επιτυχία και την ασφάλεια της αποστολής.
6. Δήλωση συμμετοχής έως το βράδυ του Σαββάτου ώστε ο Σύλλογος να οργανώνει επιτυχώς τις τεχνικές λεπτομέρειες (ξενώνες, καταφύγια, συμπόσια..., λεωφορεία, οδηγούς, κλπ).
7. Τήρηση επακριβώς των ωρών αναχώρησης.

Κείμενο: *Βασιλική Τζάθα*

ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΤΟΞΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Βρισκόμαστε διαρκώς εκτεθειμένοι σε πλαστικές τοξικές ουσίες. Πίνουμε νερό, γάλα, αναψυκτικά, τρώμε τροφές που είναι αποθηκευμένες σε πλαστικά σκεύη. Φοράμε συνθετικά ρούχα, καθόμαστε σε πλαστικά υλικά.
Είμαστε ό,τι τρώμε και πίνουμε!
Πλαστικοποιημένοι καταναλωτές ενός πλαστικοποιημένου πολιτισμού.

1. Τα όμορφα συσκευασμένα προϊόντα στα σουπερμάρκετ δελεάζουν και τον πιο υποψιασμένο καταναλωτή: Κρέας και ψάρια σε δισκάκια από πλαστικό φελιζόλ. Τυριά και σάντουιτς σε διαφανείς πλαστικές μεμβράνες. Επώνυμες μάρκες παγωτών, «υγιεινά» γιαούρτια σε πλαστικά κεσεδάκια. Γάλατα και αναψυκτικά σε χαρτόκουτα με «αλουμινένια» επίστρωση. «Φυσικό» νερό και «παρθένο» λάδι συσκευασμένα σε πλαστικά μπουκάλια.
Καταναλώνουμε καθημερινά τροφές που βρίσκονται σε επαφή με ορατά και αόρατα πλαστικά. Ελάχιστοι γνωρίζουμε ότι τα είδη πλαστικών που χρησιμοποιούνται για τη συσκευασία τροφίμων μεταφέρουν σε αυτά επικίνδυνες τοξικές χημικές ουσίες.
Το PVC π.χ. , που περιέχεται στα πλαστικά και χρησιμοποιείται μέχρι και για πιπίλες και κουλούρες για τα δόντια των μωρών, θεωρείται ό,τι πιο επικίνδυνο για την υγεία και το περιβάλλον

2. Οι κακές επιχειρηματικές πρακτικές και η αδυναμία νομοθετικής προστασίας των πολιτών έχουν συντελέσει στη δημιουργία μιας απαράδεκτης κατάστασης. Φθαλικά άλατα, διφαινόλη-Α, PVC, PC είναι άγνωστες λέξεις για τους περισσότερους πολίτες, όμως πρόκειται για χημικά που κρύβουν σημαντικές παρενέργειες.
Οι εταιρείες πλαστικών, για να μπορούν να κατασκευάζουν εύκαμπτες μορφές συσκευασίας τροφίμων, προσθέτουν στα πλαστικά διάφορες χημικές ουσίες, τους πλαστικοποιητές, που είναι άκρως τοξικές. Υπολείμματα από αυτές τις ουσίες, κυρίως της κατηγορίας των φθαλικών και των αδιπικών, διαρρέουν στις τροφές. Αυτές οι ουσίες προκαλούν καρκίνους, γενετικές ανωμαλίες, υπολειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος και αναπτυξιακά προβλήματα σε παιδάκια.

3. Οι πλαστικοί εφιάλτες δεν εισέρχονται στο σώμα μας μόνο από τις συσκευασίες τροφών αλλά και από άλλες πηγές, όπως πλαστικά παιγνίδια, ρούχα, δάπεδα, ταπετσαρίες. Αν και η Ευρωπαϊκή Ενωση απαγορεύει πλέον τα παιχνίδια με φθαλικά για παιδιά κάτω των τριών ετών (που συνηθίζουν να τα βάζουν στο στόμα), παιχνίδια με αυτή την ουσία πωλούνται ακόμα.
Τα φθαλικά χημικά πρόσθετα δεν τα αποφεύγουμε ούτε κι όταν αρρωστήσουμε. Μεταφέρονται στον οργανισμό μας από τις πλαστικές σακούλες αίματος στις μεταγγίσεις, από τις φιάλες ορού καθώς και από τους αναπνευστήρες. Το ιατρικό προσωπικό εκτίθεται πολύ στα φθαλικά λόγω της συχνής χρήσης πλαστικών γαντιών.

4. Είναι διάχυτη η αντίληψη που έχει καλλιεργηθεί περί χρήσης ειδικών πλαστικών «κατάλληλων για τρόφιμα». Αυτό είναι ένας ασύλληπτα κυνικός εμπορικός μύθος και αποδεικνύεται στην πράξη: το ίδιο πλαστικό που χρησιμοποιείται για συσκευασία τροφίμων συγχρόνως αποθηκεύει χλωρίνη, απορρυπαντικά, λάδια αυτοκινήτου.
Επομένως, το είδος του πλαστικού που χρησιμοποιείται στα δοχεία συσκευασίας τροφίμων δεν επιλέγεται με κριτήριο τη μη τοξικότητά του, αλλά με βάση καθαρά εμπορικά κριτήρια.

5. Καθησυχαστικές είναι επίσης και οι βιομηχανίες πλαστικών που ισχυρίζονται ότι τα τοξικά χημικά πρόσθετα που χρησιμοποιούνται στα πλαστικά ενώνονται μεταξύ τους τόσο δυνατά, που παύουν να είναι τοξικά. Μας κρύβουν όμως το γεγονός ότι αυτή η διαδικασία δεν είναι ποτέ 100% αποτελεσματική. Πάντα μένουν ελεύθερα μερικά τοξικά χημικά που μεταφέρονται από το πλαστικό σε ό,τι έρχεται σε επαφή με αυτό ή στο περιβάλλον.

6. Ποιος μπορεί άραγε να μας πει με βεβαιότητα πώς αλληλεπιδρούν αυτές οι τοξικές ουσίες μεταξύ τους και ποια πρέπει να είναι η ανώτατη συγκέντρωση όλων μαζί των χημικών. Η διεθνής βιβλιογραφία συνεχώς εμπλουτίζεται με αποκαλύψεις για τον επιβλαβή ρόλο κάποιων κατά τα άλλα «άκακων» χημικών.

κότσυφες

Από το θαυμάσιο
λαογραφικό βιβλίο
του Παναγιώτη Στούμπου

ΚΟΥΜΟΥΤΣΙΩΤΙΚΟΙ ΚΑΗΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡ. ΣΤΟΥΜΠΟΣ

Γεννήθηκε στην Κουμουστά της Λακεδαίμονος στις υπώρειες του Ταϋγέτου. Λάτρης της φύσης και της ποιμενικής ζωής. Συγγραφέας του βιβλίου «Κουμουστιώτικοι καημοί και αντίλαλοι» και βουκολικός στιχοπλόκος, τραγουδιστής και οργανοπαίκτης. Μεγάλες του αγάπες: τα γράμματα και η μουσική. Με το ταλέντο του ξεπέρασε τις μικρές γνώσεις του και αναδείχθηκε η μοναδική «όαση» της Κουμουστιώτικης κοινωνίας.

Επιμέλεια: Αλίκη Εμπορίδου

Έχουνε χάρη οι κότσυφες, σεβντά οι κιτρινομύτες
Όπου δεν καταδέχονται να πα να ξεχειμάσουν
Σε ξένους τόπους άχαρους, ζεστούς ξεγυμνωμένους
Μον μένουν όπου είναι λιόδεντρα, κληματαριές και λόγγοι
Με κουμαριές κι αγραπηδιές και όχτια με βατιώνες
Και πότε πότ' ανέμελοι σκαλίζουνε και βόσκουν
Πότε τσιρίζουν τρεις φορές και φεύγουν τρομαγμένοι
Γιατ' έχουν δει τον κυνηγό κι ακούσει το γεράκι
Κλωσσομανάν τ'απόβραδα αντίς να κουβεντιάζουν
Σα να ξετάζουν τον καιρό κι αν είν' να ρίξει χιόνι
Γλυκά γλυκ' ανοιξιάτικα το λένε το χειμώνα
Και χολογιούνταν οι βοσκοί κλαίγανε οι βοσκοπούλες
Μπάζανε ξύλα στις σπηλιές πριν να θαυτούν στα χιόνια
Την άνοιξη ερωτεύονται και λιανοτραγουδάνε
Ώσπου λυγάνε οι κόσφαινες κι οι σερνικοί κοσφάδες
Τις βρίσκουν τις βατεύουνε και έτσι ζευγαρωμένοι
Πάνε πλευρά σε πρόβατα πάνε κοντά σε γίδια
Και βγαίνουν στα ψηλά βουνά μένουν κοντά σε στρούγκες
Και παίρνουνε κωλόκουρα και παίρνουνε ξελιάρια
Και χτίζουνε στα έλατα στα κέντρα στα πυρνάρια
Φωλειές σα ρασοκούβαρα σα χούφτες βελουδένιες
Κι εκεί γεννάν οι κόσφαινες κι οι σερνικοί κοσφάδες
Τους πάνε σύνταχα φαΐ κι από μεριά φυλάνε
Να μη της δει η δεντρογαλιά, το έρμο το γεράκι
Κι όντα τσοφλίσουνε τα αυγά και τα μικρά κοσφάκια
Χάσκουνε με το θόρυβο και το θεό τηράνε
Πάει ο τσοπάνης ο καλός και τα κρυφοκοιτάζει
Χλωρό τυρί και θρέφονται μυτζήθρα κι ημερεύουν
Κι εχ' ο τσοπάνης κότσυφες ήμερους και γλετζέδες
Π' όντας χαράζει την αυγή δεχτά δεχτά σφουράνε
Τις στάνες και σκαρίζουνε πρινού καλοφωτίσει
Κι όντας ακούει στον ύπνο του να κεαληδούν κοσφάδες
Να κελαηδάνε πέρδικες και να βαρούν κουδούνια
Κι αν είν' κουδούνια διαλεχτά και νεραϊδοπαρμένα
Όπου βαρούν απόμερα και αγριοκοιτιούντ' ομπρός του
Κι όντας μακριά κάποιο σκυλί βαβίζ' ανάρια ανάρια
Ξυπνάει ο τσοπάνης ο καλός και κάνει το σταυρό του
Και λέει, θε μου σ' ευχαριστώ αυτά π' ακούω με φτάνουν
Ετούτα ο δόλιος έλεγα σε ούλες τις προσευχές μου
Αλλ' ήταν ο θεός ψηλά, ήταν που λεν αλάργα
Δε μ' άκουσε και ζήλεψε ο χάρος να με πάρει
Και μια και δυο μου τράβηξε ξυλιές με το ραβδί του
Ώσπ' έπεσα μισάρρωστος και μισοπεθαμένος
Μου κλέψανε τα γίδια μου τα έρμα τα σκυλιά μου
Π' ούλο το δρόμ', ορμάγανε να φάν τους αφεντάδες
Τους ξένους που τα τσίτωσαν για να διαβούν τον Ίρη
Τώρα! Στου κάμπου τις βοές, στις κάψες, τα λιοβόρια
Μετράου τις ώρες και ήθελα ταχιά που θα πεθάνω
Μα 'ρθείτε κοτσυφάδες μου δω κάτου αγάλ' αγάλι
Να πάρετε στ' ανάλαφρα φτερά σας την ψυχή μου
Να μου την πάτε στα βουνά πρινού την εύρ' ο χάρος
Και μου την πάει στα τάρταρα της μαύρης γης τον πάτο
Θέλω η ψυχή μου ναν' ψηλά σε σύρραχα βουνίσια
Όπως το κλεφτολήμερο και τ' όμορφο ντερνέκι
Κι όπως την Άγια Κυριακή απ' είναι το χωριό μου
Κι αν είν ψυχές οι κότσυφες κι αν οι χαψιανοί μου
Με εκείνους θέλω να σταθεί να βραδολημεριάζει
Γιατ' όπου θε κι αν γύρισα τέτοιες ψυχές δεν βρήκα.

Κείμενο: Μάρκος *Γκουβάς, Δρ.Δασολόγος- Μετεωρολόγος*

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΗΡΑΣΙΑ,ΤΑ ΕΝΤΟΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΡΚΑΔΙΚΑ ΕΛΑΤΟΔΑΣΗ

Μέρος Β'

Παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον το γεγονός, ότι ανάλογα προβλήματα εμφανίζονται σε δάση ελάτης άλλων χωρών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ένα είδος ελάτης που φύεται στις βορειοανατολικές Η.Π.Α., η Abies balsamea, για την οποία αναφέρεται ότι η θνησιμότητα των δέντρων της οφείλεται σε ποσοστό άνω του 70% στις επιδημίες από ένα έντομο και για την ακρίβεια από τις προνύμφες του spruce budworm.Έπειτα από μια τέτοια επιδημία τα δάση της γίνονται πιο εύφλεκτα, επειδή τα νεκρά δέντρα αποτελούν από τη μια το κύριο καύσιμο υλικό και από την άλλη, μη σκιάζοντας πλέον επαρκώς το δασικό έδαφος, καθιστούν αυτό ξηρότερο απ' ό,τι συνήθως, οπότε οι πυρκαγιές που ξεσπούν εκεί καταστέλλονται με εξαιρετική δυσκολία (http://www.fs.fed.us/database/feis/plants/tree/abibal/all.html).

Δυστυχώς νέες εκτεταμένες ξηράνσεις ελάτων παρατηρήθηκαν στο Μαίναλο το 2009. Προφανώς το φαινόμενο έχει σχέση με την ξηρασία των ετών 2007 και 2008 και με δευτερογενείς προσβολές των δέντρων από φλοιοφάγα έντομα, όπως συνέβη στα τέλη της δεκαετίας του 80. Ενδεχομένως σε αυτό έχει συμβάλει σημαντικά και η έντονη μελισσοκομική δραστηριότητα, που λαμβάνει χώρα κατά μήκος των δασικών δρόμων και των ξέφωτων του βουνού κάθε χρόνο κατά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο, αποτρέποντας τον κόσμο από δραστηριότητες αναψυχής και που πιθανώς εξασθενεί τα δέντρα, όπως ακριβώς συμβαίνει στα πευκοδάση με το έντομο Marchalina hellenica (βαμβακίαση της πεύκης). Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει κανείς μετά από σύγκριση του ελατοδάσους του Μαινάλου με τα εκτός διαχείρισης και κακής ποιότητας τόπου, αλλά χωρίς μελισσοκομία και σαφώς υγιέστερα ελατοδάση του νότιου Πάρνωνα (περιοχή Κρεμαστής). Το θέμα είναι πολύ σοβαρό, καθώς τα έντομα που αποβάλουν τα σακχαρώδη περιττώματα, τα οποία συλλέγουν οι μέλισσες παρασκευάζοντας το λεγόμενο μέλι κωνοφόρων, απομυζούν χυμούς από τις βελόνες των νέων βλαστών, προκαλώντας ελαφριά παραμόρφωση στα άκρα τους και συχνά ξήρανση των βελονών [6]. Απομυζώντας, λοιπόν, τα μελισσοτροφικά έντομα τους χυμούς των δέντρων, είναι αυτονόητο ότι μειώνουν την περιεχόμενη υγρασία αυτών ευνοώντας, λίγο ή πολύ, τόσο την αύξηση της ευφλεκτικότητας των δέντρων, όσο και τις δευτερογενείς προσβολές από τα φλοιοφάγα έντομα, που προκαλούν εκτεταμένες ξηράνσεις. Αύξηση της ευφλεκτικότητας των δέντρων προκαλείται και από την έκκριση ρητίνης στα σημεία των προσβολών από τα έντομα. Αποτελεί συνεπώς επιτακτική ανάγκη η απαγόρευση της μελισσοτροφίας στα ελατοδάση μας και αν αυτό αδυνατούν, ως συνήθως, οι κρατικές αρχές να το επιβάλλουν, είναι πολύ πιο εύκολο να επιτευχθεί από τους ίδιους τους πολίτες με το να αποφεύγουν να αγοράζουν μέλι κωνοφόρων, αρκεί να γίνει ευρέως γνωστό ότι αυτού του είδους το μέλι δεν έχει τη θρεπτική αξία του μελιού, του προερχόμενου από γύρη ανθέων. Ότι πρόκειται ουσιαστικά για το ίδιο μέλι, που προέρχεται από μέλισσες τρεφόμενες με ζάχαρη.

Με βάση όλα τα προαναφερθέντα, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη ότι διανύουμε στάδιο κλιματικής αλλαγής, με μείωση των χειμερινών βροχοπτώσεων στη λεκάνη της Μεσογείου και αύξηση της θερμοκρασίας, τα προβλήματα των ελατοδασών μας από την ξηρασία, τα έντομα και τις πυρκαγιές αναμένεται να ενταθούν στο μέλλον και συνεπώς απαιτείται πλέον ανθρώπινη παρέμβαση με καθαρισμούς και απομάκρυνση μεγάλου μέρους της νεκρής οργανικής ουσίας για την προστασία τους. Εργασίες, όμως, τέτοιας κλίμακας χρειάζονται και κάποια καλή χρηματοδότηση, αλλά δυστυχώς από τη μεριά της πολιτείας δεν φαίνεται να υπάρχει τέτοια διάθεση, ειδικά τώρα με την οικονομική κρίση, οπότε πρέπει να ενταθούν οι πιέσεις προς την κατεύθυνση αυτή. Μερική λύση θα μπορούσε να είναι η «εκμετάλλευση» από τα δασαρχεία της συνεχώς αυξανόμενης τάσης των πολιτών για εθελοντική προσφορά. Θα ήταν ενδεχομένως δυνατό με τη βοήθεια εθελοντών να γίνονται οι απαραίτητοι καθαρισμοί. Υπάρχουν βέβαια ορισμένες αντιρρήσεις, βασικά σε ό,τι έχει να κάνει με την προστασία των εθελοντών κατά τη διάρκεια εργασιών καθαρισμού των δασών (κίνδυνοι από τη χρήση αλυσοπρίονων, από πτώση δένδρων κλπ), αν και αυτοί μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με μια ολιγοήμερη εκπαίδευση ή ακόμα και με περιορισμό των εργασιών στην απομάκρυνση από το δάσος του κατακείμενου ξερού υλικού (κλαδιών, σάπιων κορμών κλπ). Μπορούν, επίσης, να απομακρύνουν τις λειχήνες από τους κορμούς, τουλάχιστον μέχρι τα 2 μέτρα ύψος, μέσω των οποίων ανέρχεται η φωτιά στην κόμη των δέντρων (οι λειχήνες άλλωστε αποτελούν δείκτη κακών συνθηκών ανάπτυξης των δέντρων [4]). Άλλη οικονομικά συμφέρουσα λύση είναι να προσλαμβάνονται από τα δασαρχεία οι 5000 εποχιακοί υπάλληλοι της πυροσβεστικής λίγους μήνες πριν ή μετά το πέρας της αντιπυρικής περιόδου και να ασχολούνται με τα απαραίτητα δασοτεχνικά έργα πρόληψης των δασικών πυρκαγιών. Ενδεχομένως να ήταν χρήσιμο, να επιτρέπεται η βοσκή προβάτων (όχι κατσικιών) ή έστω η διέλευσή τους στα μη ξυλοπαραγωγικά ελατοδάση κατά τα έτη της ελάχιστης καρποφορίας των ελάτων, καθώς τα ζώα αυτά συμβάλλουν κατά το διάβα τους στον ταχύτερο θρυμματισμό των νεκρών κλαδιών και βελονών. Πρέπει να γίνει κατανοητό, ότι το οικονομικό κόστος των καθαρισμών των δασών αποσβένεται γρήγορα από την μετέπειτα πολύ σημαντικότερη μείωση του κόστους καταστολής των πυρκαγιών (μείωση του χρόνου πτήσης των εναερίων μέσων, απασχόλησης μηχανημάτων, υδροφόρων οχημάτων, προσωπικού κλπ) και, φυσικά, οι εργασίες αυτές δεν γίνονται κάθε έτος, αφού το αποτέλεσμα τους είναι μόνιμο, όσον αφορά την αποκλάδωση των κωνοφόρων και πολυετές για τη μείωση της βιομάζας των θάμνων και την απομάκρυνση του νεκρού υλικού.

Είναι προφανές, ότι η νεκρή δασική βιομάζα πρέπει να απομακρύνεται από το δάσος και αφού δεν καταναλώνεται πλέον για θέρμανση, στο βαθμό που γινόταν αυτό παλαιότερα, θα μπορούσε να διατεθεί για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καλύπτοντας συγχρόνως μέρος από τις ετήσιες δαπάνες των απαραίτητων δασοκομικών εργασιών για την προστασία των δασών. Στην Αμερική, στη Φιλανδία και σε άλλες χώρες του κόσμου γίνεται παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με την καύση του ξύλου, ενώ με τη βοήθεια

σύγχρονων εργοστασιακών μεθόδων μεγιστοποιείται η απόδοση της καύσης και ελαχιστοποιούνται τα στερεά και αέρια παράγωγα αυτής (http://www.psnh.com/Energy/EnergyProject/NWPP/source.asp). Κάποια δε από τις μονάδες του ατμοηλεκτρικού εργοστασίου της Μεγαλόπολης, που αναμένεται να παύσουν με την εξάντληση των αποθεμάτων λιγνίτη, θα μπορούσε με ορισμένες μετατροπές να λειτουργήσει για το σκοπό αυτό. Άλλωστε, η καύση του ξύλου, εντός των περιορισμών που επιβάλλει η αρχή της αειφορίας των καρπώσεων, αποτελεί τον οικολογικότερο τρόπο παραγωγής ενέργειας, μετά τη χρήση της δύναμης του νερού και του ανέμου [2].

Στα μέτρα προστασίας των ελατοδασών από τις πυρκαγιές θα μπορούσε να συμπεριληφθεί ο περιορισμός του αριθμού των εισόδων στα δασικά οδικά δίκτυα σε μια ή δύο το πολύ, διερχόμενες μάλιστα αυτές οι οδοί μέσα από χωριά, ώστε να ελέγχονται οι εισερχόμενοι και εξερχόμενοι από τα δάση. Ίσως χρειάζεται να κατασκευασθούν και πλατείς δασικοί δρόμοι κατά μήκος των ορίων των ελατοδασών με τους θαμνώνες των αειφύλλων πλατυφύλλων και τα δάση χαλεπίου πεύκης, ώστε πυρκαγιές που ξεκινούν από τα τελευταία να εμποδίζονται να μπαίνουν στα ελατοδάση. Φαίνεται πάντως, ότι ορισμένοι δασικοί δρόμοι στη βορειοδυτική Αργολίδα έχουν κατασκευασθεί με αυτό το σκεπτικό, καλό λοιπόν θα ήταν το εν λόγω μέτρο να επεκταθεί και σε άλλες περιοχές.

Επιβάλλεται, επίσης, οι εκτός σχεδίου πόλεως κατοικίες να παύσουν να προστατεύονται από τις πυροσβεστικές δυνάμεις σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς, κάτι που συμβαίνει πολύ συχνά οδηγώντας στην κατάρρευση του όλου κατασταλτικού μηχανισμού. Είναι παρανοϊκό μια κρατική υπηρεσία να καλείται να προστατεύσει αυτούς που παρανομούν και καταστρέφουν την ομορφιά και την συνέχεια του φυσικού τοπίου. Ίδιο ακριβώς πρόβλημα ανακύπτει και από τις εκτός σχεδίου νόμιμες κατοικίες, σε αγροτεμάχια άνω των τεσσάρων στρεμμάτων (μια ακόμα ελληνική πρωτοτυπία μαζί με εκείνη της αντιπαροχής, που μαζί αλλοίωσαν το ελληνικό αστικό, αγροτικό και δασικό τοπίο). Η εκτός σχεδίου δόμηση δημιουργεί προβλήματα από όποια σκοπιά και να τη δει κανείς, συνεπώς η κατάργησή της αποτελεί μονόδρομο, η δε προστασία των υπαρχόντων κατοικιών από πυρκαγιές και άλλες καταστροφές είναι αποκλειστικό θέμα των ιδιοκτητών και κανενός άλλου.

Μονόδρομο αποτελεί και η απαγόρευση του κυνηγιού πτηνών, όχι μόνον στα ελατοδάση αλλά και στις πέριξ αυτών δασικές εκτάσεις, από τη στιγμή που δεν υφίστανται πλέον διατροφικές ανάγκες σε κρέας. Είναι γνωστό, ότι τα πουλιά περιλαμβάνουν στη διατροφή τους μεγάλο αριθμό βλαπτικών εντόμων των δέντρων και των θάμνων [6], αλλά και αποτελούν διανομείς των σπόρων πολλών δασικών ειδών σε μεγάλες αποστάσεις.

Σε κατασταλτικό επίπεδο, τέλος, είναι απαραίτητη η χρήση ενός χάρτη προτεραιότητας προστασίας της δασικής βλάστησης (στον οποίο τα ελατοδάση ανήκουν φυσικά στην υψηλότερη κλάση προτεραιότητας προστασίας) για την αποφυγή διλημμάτων του επικεφαλής μιας μεγάλης πυρκαγιάς, σχετικά με το ποιους τύπους βλάστησης πρέπει απαραίτητα να προστατεύσει, όπως και ποιους να αφήσει να καούν και για την αποφυγή έξωθεν παρεμβάσεων στο πυροσβεστικό έργο [3].

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1) Αμοργιανιώτης Γ. (2007): Η φυσική αναγέννηση του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας μετά από τις πυρκαγιές των τελευταίων 82 ετών (1913 έως και 1998). Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου «Αποκατάσταση καμένων εκτάσεων», 13-14 Δεκεμβρίου 2001, Αθήνα: 179-204.

2) Γκουβάς Μ. (2005): Πρόταση σχετικά με την αξιοποίηση της δασικής βιομάζας στην περιοχή της Πελοποννήσου. «Τα Νέα της Πανελλήνιας Κίνησης Δασολόγων», φύλλο No25 (Ιαν.-Φεβ.-Μάρτ. 2005), σελ. 8.

3) Γκουβάς Μ. (2009): Περί της αναγκαιότητας σύνταξης χαρτών προτεραιότητας προστασίας της δασικής βλάστησης από τις δασικές πυρκαγιές. «Τα Νέα της Πανελλήνιας Κίνησης Δασολόγων», φύλλο No41 (Ιαν.-Φεβ.-Μάρτ. 2009), σελ. 5.

4) Καϊλίδης Δ. (1990): Ασθένειες δέντρων των δασών και πάρκων. Εκδόσεις Χριστοδουλίδη. Θεσσαλονίκη.

5) Καϊλίδης Δ. (1990): Δασικές Πυρκαγιές. Εκδόσεις Γιαχούδη-Γιαπούλη. Θεσσαλονίκη.

6) Καϊλίδης Δ. (1991): Δασική εντομολογία και ζωολογία. Εκδόσεις Χριστοδουλίδη. Θεσσαλονίκη.

7) Rothmaler W. (1944): Floristische Ergebnisse einer Reise nach dem Peloponnes. Botanishe Jahrb. 73: 418-452.

8) Στεφάνου Α. (1961): Οι αρκαδικοί δρυμοί άλλοτε και τώρα. Δασικά χρονικά, τεύχος 32-33:213-231.

Κ. Ζαχαριά: «Η εξέλιξη της φυματίωσης στην Ελλάδα κατά τον τελευταίο αιώνα»

Στη διατριβή γίνεται προσπάθεια να παρουσιασθεί η εξέλιξη της φυματίωσης στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα. Τα επί μέρους τμήματα αναφέρονται στις πρώτες επιστημονικές προσεγγίσεις της παθογένειας της νόσου, στις πηγές και τα στοιχεία καταγραφής της, στο σύνολο των μέτρων για την αντιμετώπισή της - πρόληψη, θεραπεία, «αντιφυματικός αγώνας» - αλλά και στο κοινωνικό αποτύπωμα της φθίσης.

Η χώρα μας δοκιμάσθηκε σκληρά, ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια του 20ού αιώνα, από την κορύφωση της φυματικής επιδημίας, την «λευκή μάστιγα» ή «λευκό λοιμό» ή και «λευκό θάνατο» (σε αντιδιαστολή με την πανώλη ή «μαύρο θάνατο»), την προαιώνια Ιπποκρατική φθίση. Την περίοδο αυτή η φυματίωση διέθετε όλα τα χαρακτηριστικά για να στιγματίσει οριστικά τα θύματά της. Η μοιραία εμφάνιση της αρρώστιας με τη γνωστή φθίνουσα πορεία του ασθενούς, η μάταια αναζήτηση των όποιων θεραπευτικών παρεμβάσεων, ο αναγκαίος αποχωρισμός, η απομόνωση και ο θάνατος του φθισικού, κυρίως όμως η μετάδοση του μολύσματος, ήταν καταστάσεις που βίωναν οι ασθενείς και οι οικογένειές τους, οι τοπικές κοινότητες, στο σύνολό της «η κοινωνία».

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΑΙΩΝΑ

Το λαϊκό τραγούδι κατέγραψε παραστατικά το αδιέξοδο, τον «βαρύ καημό» του φθισικού».

«Μάνα μου είμαι φθισικός / μάνα μου έχω φθίση
φύλα τον άλλον μου αδελφό / μάνα να μην κολλήσει
Μάνα μου διώξε τους γιατρούς / να μη με τυραννούνε
αφού δεν είναι ικανοί / τον πόνο μου να βρούνε
Σ' αραχνιασμένο σπήλαιο / θα πάω να κατοικήσω
ώς ότου να 'ρθει η στιγμή / μάνα να ξεψυχήσω...»(1)

Η φυματίωση, η φθίση, το χτικιό, ήταν η ανομολόγητη συμφορά, «το στίγμα».

«...Οι φαντασιώσεις που ενέπνευσε η φυματίωση κατά τον προηγούμενο αιώνα και ο καρκίνος σήμερα, αποτελούν αντιδράσεις σε μια νόσο θεωρούμενη δυσθεράπευτη και ιδιότροπη - δηλαδή σε μια νόσο μη κατανοητή - στην εποχή κατά την οποία κεντρική επαγγελία της ιατρικής είναι πως όλες οι αρρώστιες μπορούν να θεραπεύονται. Μια τέτοια νόσος είναι εξ ορισμού μυστηριώδης, διότι εφ' όσον δεν κατανοούνταν τα αίτιά της και οι υπηρεσίες των γιατρών παρέμεναν αναποτελεσματικές, η φυματίωση θεωρούνταν ως επίβουλη, αμείλικτη κλοπή μιας ζωής...» (2)

Προκειμένου να μελετηθεί η πορεία της φυματίωσης καθώς διατρέχει τον 20ό αιώνα, ορίζονται διακριτές περίοδοι. Από την ίδρυση του Ελληνικού κράτους μέχρι την αυγή του 20ού αιώνα καταγράφεται έξαρση της νόσου σε παγκόσμια κλίμακα. Η εικοσαετία 1900-1919 περιλαμβάνει τα χρόνια της μεγίστης φυματικής θνησιμότητας στην Ελλάδα. Είναι η περίοδος συλλογής των πρώτων επιδημιολογικών στοιχείων και των πρώτων μελετών σχετικών με την παθογένεια αλλά και με την ανάδειξη των προβλημάτων στην αντιμετώπιση της φυματίωσης, η εποχή των φιλανθρωπικών και ιδιωτικών πρωτοβουλιών για την ίδρυση των πρώτων αντιφθισικών ιδρυμάτων και σανατορίων. Την περίοδο του μεσοπολέμου (1920-1939), αρχίζει η συστηματική καταγραφή της θνησιμότητας των νόσων, που αναδεικνύει τη φυματίωση πρώτη αιτία θανάτου για σειρά ετών. Εμπεδώνεται ο αντιφυματικός αγώνας, ολοκληρώνεται το νομοθετικό πλέγμα προστασίας, ιδρύονται και λειτουργούν αρκετά δημόσια αντιφυματικά ιδρύματα και σανατόρια σε όλη τη χώρα, εφαρμόζονται μέτρα αγωγής και πρόληψης της νόσου. Η περίοδος του πολέμου και της κατοχής (1940-1944), περιλαμβάνει σκοτεινά χρόνια πείνας, εξαθλίωσης και θανάτου. Χαρακτηρίζεται από πλήρη απουσία κρατικής μέριμνας για τη δημόσια υγεία, από τη μεγάλη έξαρση της φυματίωσης που κυριολεκτικά «θέριζε» χωρίς αντίσταση.

Στην περίοδο μετά την απελευθέρωση (1945-1960), παρά τα δεινά της εμφύλιας διαμάχης, του διοικητικού χάους και των εξωτερικών πολιτικών και οικονομικών επεμβάσεων, αργά και σταδιακά σημειώνεται ανασύσταση των δομών κοινωνικής πρόνοιας και δημόσιας υγιεινής, διαδικασία που σε μεγάλο βαθμό οργανώνεται και ελέγχεται από «συμμαχικές» αποστολές. Τα περισσότερα από τα παλιά αντιφυματικά ιδρύματα επαναλειτουργούν, ιδρύονται νέα σανατόρια και εφαρμόζονται μαζικά προληπτικά μέτρα κατά της φυματίωσης. Είναι η περίοδος της μεγάλης επιστημονικής ανακάλυψης των αντιβιοτικών φαρμάκων. Από το 1946 έως το 1960, κυκλοφορούν και βρίσκουν κλινική εφαρμογή τα περισσότερα αντιφυματικά φάρμακα, γεγονός που αλλάζει ριζικά την πορεία της φυματίωσης σε παγκόσμια κλίμακα.

Την διατριβή συμπληρώνουν παραρτήματα με τις σπουδαιότερες μελέτες που στηρίχθηκαν στα υπάρχοντα επιδημιολογικά στοιχεία για την φυματίωση στις αρχές του 20ού αιώνα. Γίνεται επίσης ιδιαίτερη αναφορά στα σημαντικότερα συνέδρια για τη νόσο την ίδια περίοδο και, σε ιδιαίτερο τμήμα, παρουσιάζονται τα σανατόρια που λειτούργησαν κατά καιρούς ανά την Ελλάδα.

Σήμερα, ένα αιώνα μετά την εποχή του «λευκού θανάτου», η φυματίωση εξακολουθεί να αποδεκατίζει εκατομμύρια ανθρώπων σε έναν κόσμο που μαστίζεται από φτώχεια και εξαθλίωση. Οι πλούσιες αναπτυγμένες χώρες πληρώνουν το τίμημα των πολέμων και της αδιαφορίας, αφού τα μεταναστευτικά ρεύματα φέρουν προ των πυλών τους νέες και παλιές ασθένειες. Το AIDS, τα λοιμώδη και η φυματίωση δεν γνωρίζουν σύνορα, οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτισμικούς φραγμούς. Η φυματίωση μας θυμάται και πρέπει να είμαστε σε θέση να την αντιμετωπίσουμε, με τη διάθεση ανθρώπινου επιστημονικού δυναμικού και των απαραίτητων οικονομικών πόρων.

Παραπομπές

(1) Ρεμπέτικο τραγούδι σε στίχους Γ. Κατσαρού.

(2) Σούζαν Σόνταγκ. «Η νόσος ως μεταφορά. Το AIDS και οι μεταφορές του». Μετάφραση Γ. Λυκιαρδόπουλος - Σ. Ροζάνης. Αθήνα 1993, Εκδόσεις Ύψιλον

Ο Κώστας Ζαχαριάς γεννήθηκε, μεγάλωσε, ζει και εργάζεται στην Τρίπολη. Είναι ιδρυτικό και ενεργό μέλος του ΣΑΟΟ. Σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και ειδικεύθηκε στην Πνευμονολογία - Φυματιολογία. Είναι διευθυντής του Πνευμονολογικού Ιατρείου του Παναρκαδικού Νοσοκομείου Τρίπολης. Η εργασία αυτή αποτελεί τη διδακτορική διατριβή του που έγινε δεκτή το 2008, με βαθμό «άριστα», από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας.